

20
INFORMATION REPORT INFORMATION REPORT

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

This material contains information affecting the National Defense of the United States within the meaning of the Espionage Laws, Title 18, U.S.C. Sec. 793 and 794, the transmission or revelation of which in any manner to an unauthorized person is prohibited by law.

S-E-C-R-E-T

25X1

COUNTRY Poland

REPORT

SUBJECT: Cooperation with Foreign Countries:

DATE DISTR.

25 JAN 1960

Information Bulletin No. 1 (*Information*)

NO. PAGES

2

*Primarily on the Economic, Technical
and Scientific Cooperation Through
CEMA)*

REFERENCES

RD

DATE OF
INFO.

25X1

PLACE &
DATE ACQ.

25X1

SOURCE EVALUATIONS ARE DEFINITIVE. APPRAISAL OF CONTENT IS TENTATIVE.

English translation, of Wspolpraca z
Zagranica-Biuletyn Informacyjny (Cooperation with Foreign Countries -
Information Bulletin), Warsaw, No. 1, 1958, issued by the Committee
for Economic and Scientific-Technical Cooperation of the Council of
Ministers of Poland. An English translation of the table of contents
follows:

25X1

S-E-C-R-E-T

25X1

STATE	X	ARMY	X	NAVY	X	AIR	X	FBI	AEC	NSA	X	OCI	X	
											OSI	X	ORR	X
(Note: Washington distribution indicated by "X"; Field distribution by "#".)														

(Note: Washington distribution indicated by "X"; Field distribution by "#".)

S-E-C-R-E-T

25X1

TABLE OF CONTENTS

	<u>Page</u>
Editors' Note.....	1
Council for Economic Mutual Assistance - R. Fidelski, M. Engr.....	2
Review of the Activity of the Permanent Commissions of CEMA	12
IVth Session of the Permanent Chemical Commission of CEMA	21
IIInd Meeting of the Polish-Czechoslovak Committee for Economic Cooperation.....	25
Session of the Polish-Soviet Commission for Scientific-Technical Cooperation....	29
Session of the Polish-Chinese Commission for Scientific-Technical Cooperation...	31
XIth Session of the Polish-Czechoslovak Commission for Scientific-Technical Cooperation.....	32
Cooperation of Socialist Countries Regarding Mail and Telecommunications.....	33
First Conference Concerning the Construction of an International System of Petroleum Pipelines in the CEMA Countries.....	35
Information:	
1) Concerning the work of the Committee for Economic and Scientific- Technical Cooperation with Foreign Countries.....	39
2) Resolutions and orders concerning the activities of the Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries.....	38

Editorial team: F. Atkonis, E. Kierska, L. Sulkowski
Telephone: 21-67-03

25X1

S-E-C R-E-T

25X1

COOPERATION WITH FOREIGN COUNTRIES

25X1

INFORMATION BULLETIN

For Official Use

1958

Warsaw

No 1

The Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with
Foreign Countries of the Council of Ministers

25X1

Table of CONTENTS

	<u>Page</u>
Editors' note	1
Council for Economic Mutual Assistance - R. Fidelski, M. Engr.	2
Review of the Activity of ^{the} Permanent Commissions of CEMA	12
IVth Session of the Permanent Chemical Commission of CEMA	21
IIInd Meeting of the Polish-Czechoslovak Committee for Economic Cooperation. ^{is}	25
Session of the Polish-Soviet Commission for Scientific-Technical Cooperation	29
Session of the Polish-Chinese Commission for Scientific-Technical Cooperation	31
XIth Session of the Polish-Czechoslovak Commission for Scientific-Technical Cooperation	32
Cooperation of Socialist ^{regarding} countries in ~~the~~ mail and telecommunications	33
~~First~~ ^{the construction of an} Conference Concerning an International System of Petroleum Pipelines ~~of the countries of CEMA~~	35
~~in the CEMA Committee~~ Information and ~~communications~~	
1) concerning the work of the Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries	39
2) resolutions and orders concerning the activities of the Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries	38

Editorial team: F. Atkonis, E. Kierska, L. Sulkowski
 Telephone: 21-67-03

From the Editors

S

Our economic situation depends in great degree on a broadly-conceived economic cooperation with foreign countries. ~~The~~ Rapid development of our economy is impossible without ~~the~~ expansion of foreign trade, ~~the~~ systematic increase of turnover, and a wide exchange in the field of technical and scientific achievements. The contemporary level of production demands a considerably advanced division of labor not only within the country, but also on the international level.

Shipments of raw materials and goods from the ~~S~~ Soviet Union, China, and ~~the~~ other countries of the socialist camp are the basic source of supply for our industry. Shipments of investment equipment from the USSR, the GDR, the CSR, and other people's democracies are the requisite for the further industrialization of our ~~a~~ country. At the same time, these countries are the principal ~~markets~~ ^{dependable} markets for the sale of our goods destined for export, they are the traditional and/ recipients of Polish coal, machinery, and industrial equipment. Independently of the close economic cooperation with socialist countries, we are striving to expand trade, as well as scientific, technical, and cultural cooperation, with capitalist countries, which has been expressed many times both in words and in concrete deeds.

The purpose of this bulletin is to provide information on the course, achievements, difficulties, and results of economic cooperation and on the activity of the Committee and of units of economic departments dealing with cooperation. The bulletin is designed both for responsible party apparatus workers as well as government workers directly interested in these problems.

It is planned that the Bulletin will appear once each quarter. In presenting the first ~~number~~ issue of the bulletin, the Editorial Committee humbly requests the readers for critical comments concerning materials contained in the current issue and for eventual suggestions concerning articles and information which it would appear to be useful to include in the future.

At the same time, we ask for the broadest ~~range~~ collaboration, by which we mean the submission of articles connected thematically with problems of cooperation.

~~Review~~ Council for Economic Mutual Assistance

Roman Fidelski, M. Engr.

1. Historical Sketch

In examining the annual activity of the Council for Economic Mutual Assistance, the lack of Polish publications and ^{also} the small number of them in the foreign press makes it necessary to look back and discuss briefly the history of the Council.

The Council for Economic Mutual Assistance, abbreviated CEMA (RWPG), was created in 1949 on the basis of the agreement of a group of six socialist countries, namely, Bulgaria, Czechoslovakia, Poland, Rumania, Hungary, and the USSR. Shortly thereafter Albania joined CEMA, and in 1950 the GDR joined.

The main purpose of the Council was increase of reciprocal turnover between member countries to meet mutual needs for raw materials and finished goods, in particularly machinery and equipment needed for the development and industrialization of the country.

The Council for Economic Mutual Assistance was organized as a European organization. Restriction of the activity of the Council to the territory of Europe does not, however, interfere with the development of cooperation with the countries of Asia. The socialist countries of Asia take part in the work of the Council in the character of observers, namely the Chinese People's Republic, the Korean People's Democratic Republic, Mongolia, and the Democratic Republic of Vietnam. In 1958, these countries even expressed the desire of a closer binding of the ties of cooperation with CEMA.

The Council's work regime provides that Council sessions take place in the capitals of member countries by turn, and the representative of the government of that country in which the session is taking place is the chairman for the session. The representatives of governments in CEMA are usually Vice-Premiers. Vice-Premier of the Council of Ministers Piotr Jaroszewicz has been representing Poland for several years.

Its mission is the conduct of systematic organizational work aimed at implementing the resolutions of the Council and its organs and development of multilateral economic cooperation. Among the tasks of the secretariat/^{are} ~~ix~~ the preparation of materials and documents for Council sessions and for meetings called within the framework of CEMA; organization of the implementation of resolutions of the Council and its organs; and organizational functions connected with preparation of multilateral agreements arising from Council resolutions. In addition, the secretariat issues bulletins and economic reviews illustrating the situation and economic development of Council member-countries. Work of the secretariat is directed by the secretary of the Council, a Soviet citizen, Nikolay Fadeyev, appointed to this position at the IXth Session of the Council. The secretary has two deputies, who are ~~Ribnikov~~ the Pole, H. Rozanski, and the Czech, P. Hamous.

The principle of unanimity governs in CEMA. In addition, a Council ^{is} resolution ~~has~~ optional ~~character~~ in nature and comes into force - in cases ^{bilateral or multilateral} requiring this - upon the signing of appropriate/agreements, ~~or in~~ ^{on the} cases not requiring the signing of agreements, upon the exchange of declarations by the governments of the countries concerning the acceptance of obligations resulting from the appropriate resolutions.

Every member country accredits a permanent substitute of the government representative to the RWPG seat in Moscow. The conference of substitutes of RWPG country representatives is a permanently active organ of the Council whose task it is to render aid in the realization of economic and scientific-technical cooperation. Initially, this conference reviews a number of matters for the purpose of preparing a common position of the member nations, prepares certain drafts of resolutions for the session of the Council, and also solves a number of problems of a current nature. In principle, the conferences are held twice a month and one of the substitutes is successively chairman of the conference. The chairman's term of office lasts 3 months.

2. Matters of goods turnover.

The basic purpose for the creation of RWPG was the mutually ^{development} advantageous of goods exchange between the member nations. As a result of the economic blockade employed against the socialist states by the United States and her allies, and as a result of the discriminatory policy employed by her it was imperative that several resulting economic problems be solved by a common effort, especially insuring the countries of the peoples

democracies with the supply of necessary goods. It should be stated with
Sanitized Copy Approved for Release 2010/04/23 : CIA-RDP80T00246A028100430001-2

SECRET

complete decisiveness that the RWPG countries had to defend themselves against attempts by certain Western countries to apply economic pressures. On the contrary, the embargo on the export of certain raw materials and equipment to East European countries used by the Western nations hastened the development of the production of such goods and intensified work on the increased exchange of goods in order to insure the mutual needs of each country.

The increased exchange is best exemplified by the following table:

<u>global turnover between RWPG countries</u>			
in billions of rubles			
1950	1955	1956	1957
20	37	39	46
growth index (1950 - 100)			
100	185	195	213

As the above table shows, the growth of mutual turnovers between RWPG member nations was significant in the past. In 1958 also, there was a continued increase of turnovers, namely: turnovers during the first quarter of 1958 rose an additional 10 percent when compared with the same period of the preceding year. Likewise, Polish turnovers with the RWPG countries rose significantly during this period of time. While ^{in 1955} Polish turnovers with the RWPG countries amounted to 3.04 billion rubles, in 1956 we note that they have risen to 4.6 billion rubles (index 152). In 1957, turnovers with member nations show a further 6 percent increase with the index rising to 162 with regard to 1950 which has been established at 100. However, this means that Polish turnovers with member nations have risen at a slower pace than the mutual turnovers of the remaining RWPG members. Several

SECRET

SECRET

reasons and difficulties were contributing factors. Above all the deciding factor was the decrease in the export of coal occasioned by an insignificant increase of extraction coupled with a strong rise in domestic need and consumption. The following figures illustrate this phenomenon:

Polish export of coal in millions of tons

<u>1950</u>	<u>1955</u>	<u>1956</u>	<u>1957</u>
26.5	24.1	19.2	13.6

A two-fold decrease in the export of hard coal during a period of seven years was accompanied by a decrease, not really as significant, in the export of other products, as for example, cement, from 674,000 tons in 1955, to 152,000 tons in 1957.

In order not only to maintain but also increase imports which are and continue to be a necessity allied with the increase of industrial production need and the increased/of raw materials, the painful decreases had to be compensated for by intensifying the export of other products, primarily increasing the export of machines. The development of the export of machines appears as follows:

Export of machines and equipment

Total

millions of rubles.

<u>1950</u>	<u>1955</u>	<u>1956</u>	<u>1957</u>
197	480	616	810
growth index (1950 - 100)			
100	244	312	411

As the above table shows, during the seven year period in which there was

SECRET

SECRET

a two-fold decrease in the export of coal, there was more than a four-fold increase in the export of machines, or in absolute figures more than a 600 million ruble increase. Actually this increase does not compensate for the loss of exchange due to the decline of coal export, however, it does mitigate the effects of this decline. It is worthwhile to mention that there was a further significant increase of machine exports during the first six months of 1958. According to unofficial figures, the export of machines and equipment stands at 417 million rubles for this period, i.e., a 38 percent increase compared to the first six months of 1957. It should be noted that this huge increase is primarily due to expanded cooperation between Poland and the socialist countries. This is brought out by the fact that of the 810 million ruble total machine export in 1957, 584 million ruble worth was with the RWPG member nations, i.e., 72 percent.

In addition, during this year we have exported to other socialist countries (Chinese Peoples Republic and other) machinery worth over 150 million rubles, and so the combined total of machine and equipment export to the socialist countries amounts to over 90 percent of the total machine export. There is no doubt that such a significant increase in machine export is possible only because of strengthening cooperation between Poland and the socialist countries in which the RWPG plays an important role.

3. Expanding forms of economic cooperation

Several years of RWPG activity was motivated by attempts at finding the appropriate forms and methods of cooperation. Beginning with the year 1954, the work of the Council is yielding significantly enriching forms of cooperation. At that time we have the beginning of the first talks on the

SECRET

~~SECRET~~

subject of coordinating long range plans, and because of the importance of the problem, I am devoting a separate chapter to it. During this time the idea arises of creating new RWPG organs, the so-called permanent branch Commissions for Economic and Scientific-Technical Cooperation. These Commissions were created by the resolution of the 7th RWPG session (Berlin 1956), supplemented by the resolutions of the 9th session (June 1958) whereby they create a new promising form of cooperation.

The Coal Commission[✓] with its seat in Warsaw

The Ferrous Metallurgy Commission with its seat in Moscow

The Oil and Gas Affairs Commission with its seat in Bucarest

The Chemical Commission with its seat in Berlin

The Power Commission with its seat in Moscow

The Machine Commission with its seat in Prague

The Agricultural Commission with its seat in Sofia

The Foreign Trade Commission with its seat in Moscow

and the Economic, Transport and Construction Commissions which are in the process of organization.

The Commissions have quite varied organizational forms depending on their needs and the sphere of their work. They all possess their own secretariats which are constituent parts of the RWPG Secretariat^{se}. The Commission Secretariats just as the Council secretariat^{se} are international organs composed of specialists from various countries. The principle has been accepted which provides that the chairman and secretary of the Commission^{se} of the country in which the seat of the commission is located.

The significance which the governments attach to the permanent RWPG Commissions is pointed out by the fact that the members of the Commissions

~~SECRET~~

~~SECRET~~

in the various countries are either ministers or deputy ministers. The Commissions act according to a subject matter and calendar plan of work established by themselves for a period of a year. Frequently, a special work group is called into being to work on a specific topic and prepare concrete proposals and recommendations for the Commission. In certain Commissions having a broad field of activity it was necessary to create permanent branch sections. In this manner the Machine Commission created several branch sections such as the electro-technical section, the ship section, the automotive industry section and others.

It is difficult to give meaningful evaluation of the work of the permanent RWPG Commissions. A period of a year, or a year and a half is too short for the work of an international organ in order to be able to effectively evaluate its work. However, it can be responsibly stated that this brief period of time has established several valuable and fruitful personal contacts between economic ~~act~~ivists and experts of various countries, the significance of which should not be underestimated.

There is no doubt that economic cooperation, cooperation in the field of exchanging technical and organizational experiences can develop ~~more~~ quicker when it is based on personal familiarity and mutual understanding between people. Besides, the practice of calling meetings of the Commission, sections and work groups in various member nations provides an opportunity to become familiar with the industry of various countries, its productive capabilities and needs. Finally, the mutual discussion of various economic and technical subjects expands possibilities and facilitates new outlooks on many matters, and results in finding solutions which under different

[SECRET]

circumstances it would be very difficult to do.

One of the real subjects demanding a solution on an international scale within the framework of the RWPG is the problem of the international division of labor and especially the problem of specialization and industrial cooperation. This is without a doubt one of the most important of problems facing the Council and its organs, while at the same time it is one of the most difficult and complicated matters to investigate and solve. Specialization in the industry of the various countries is the result of various factors. Primarily, one must take into consideration the specific, actually existing factual state which is the result of historically true facts during the pre-war period, at times from the period during the war, quite frequently during the period after the liberation and prior to the time when the RWPG undertook work on the coordination of plans and specialization. The existing state of affairs in the sphere of production and at times certain facts still unforeseen in the sphere of production and ~~and some facts~~ existent in the form of more or less advanced investments create elements constituting a starting point for further work and considerations.

That is why the development of production specialization in RWPG countries should be closely tied and analyzed against the background of the perspective development plans of the member nations. Work in the field of specialization should first of all pertain to ^{mastering} ~~new~~ new products which have heretofore not been produced as was expressed in the resolutions of the Council session. Irrespective of this, work is also being done on specialization in products already mastered, which could bring about greater

[SECRET]

~~SECRET~~

serial production which in turn would create conditions for lowering production costs. In any instance, undertaking a decision in the sphere of specialization demands economic accounting.

Thanks to economic cooperation one can recently observe a significant increase of cooperation especially in the sphere of the machine industry. This is based among other things on the common construction of certain industrial projects as for example the construction of Polish sugar mills in the Chinese People's Republic with the cooperation of the Czech machine industry. Similarly, the delivery to Poland of a cement plant and other plants from the German Democratic Republic is resulting in numerous agreements concerning cooperation with Polish machine factories in these deliveries. As is known, the construction of a Rumanian cellulose factory which will receive sugar cane from the Upper Danube, depends on deliveries from three countries: Czechoslovakia, German Democratic Republic and Poland.

The first serious attempt to regulate the specialization of certain machines was accomplished at a meeting of a RWPG work group in 1956 and formulated in a corresponding resolution of the 7th RWPG session. The resolution of the 7th session undoubtedly constitutes an important contribution in the matter of specialization of the machine industry production on an international scale. It is the initial step for further work in this field of consolidating certain arrangements, completing certain calculations and drawing up the appropriate agreements. In certain instances the completed specialization demands additions, improvements and at times a new approach to the matter. Economic changes taking place in various countries as well the technical changes taking place in construction and at times in the technology of various products demand

~~SECRET~~

~~SECRET~~

and will demand a new examination of previously accepted arrangements. That is why matters of specialization and cooperation in industry must be treated as continually actual, demanding studies, mutual consultations and above all arriving at conclusions which give mutual economic benefits, hence based on economic accounting.

4. Scientific-technical cooperation

One of the essential spheres of cooperation between RWPG member nations is the mutual exchange of scientific-technical experiences. The importance with which the Council regards these matters can be shown by the fact that already at the second meeting of the RWPG in 1949 the organizational principles of mutual scientific and technical aid and the means of settling accounts were established.

The transfer of technical experiences, new scientific research achievements, and technological documentation takes place according to the recommendations of the Council on the basis of ^{bilateral agreements} ~~a mutual adjustment~~ and ~~according to actual~~ ~~sustained~~ costs of preparing the documentation for transfer, hence, the cost of translation (where it has been established), making multiple copies, etc., and also sustaining the costs of maintaining experts providing technical aid. It has been established that license certificates will not be collected. On the basis of this resolution and the earlier experiences of mutual cooperation in this sphere, and especially on the basis of the results of the Polish-Soviet commission for scientific-technical cooperation which began its work in 1947, our country has signed ^{appropriate} ~~a relative~~ agreements with all the socialist countries. ^{appropriate} ~~appropriate~~ government bilateral Commissions between Poland and other socialist countries are

~~Secret~~

active up to the present moment. In this manner Poland has received important technical aid primarily from the USSR by making available to us her technological, construction and other experiences. At the last session of the Polish-Soviet Commission held in Moscow in 1958 a resolution was adopted calling for the transfer to Poland of several unusually valuable project and technological documentations for our chemical industry. The creation of of RWPG multilateral branch Commissions facilitates a new approach on matters of mutual technical aid. That is why at present work is going on and views are being exchanged on the subject of further improving the forms of cooperation in this field.

5. The coordination of long-range plans.

The first work on adjusting long-range plans in points of the mutual overlapping of the economy of various member nations began in 1955 and were conducted on quite an extensive scale in 1956..Thanks to^{the} establishment of uniform periods of time for long-range planning in most of the RWPG member nations (the period 1956-1960 was accepted), work on the coordination of long-range plans was made easier. The results of this work in which ten specialists from each country took part was summed up and drawn up in the form of resolutions during the 7th Berlin Session of the RWPG. The resolutions of this session are an attempt at further expanding economic cooperation between the socialist countries by coordinating some mutually related sectors of the national and branches of industry. There is no doubt that the recommendations of the Council in this sphere and in the field of mutual deliveries of the more important goods for the period 1957-1960, as the first experience of activity in the field multilateral coordination

SECRET

~~SECRET~~

of plans for the development of the economy have played a positive role. Matters which were not examined at the 7th session of the Council, were discussed in a bi- and multilateral manner ~~by experts~~ ^{or by} the Council Commission and were further discussed at the 8th Warsaw Council Session in June 1957. This session was of real significance in the development of mutual economic relations.

One of the more important problems examined at the 8th session was the participation of member nations in the development of the Polish coal industry. An agreement signed with the German Democratic Republic on her ^{participation} in the development of the extraction of brown coal in Poland in the form of 400 million ruble credit and in the form of the delivery of equipment, goods, and technical aid, and after that an agreement signed with Czechoslovakia on her participation in the development of hard coal mining in the form of a 250 million ruble credit are the results of the work accomplished at the RWPG sessions (especially at the 7th and 8th) and the work of other Council organs.

In addition, the 8th session of the RWPG on the basis of experiences connected with the coordination of plans and with the specification of mutual deliveries of the more important goods for the period 1957-1960 reached the conclusion that in the future national economic plans must be coordinated on the basis of a longer period of time, covering periods of 10-15 years, however, mutual deliveries will be adjusted over shorter periods of time. In this manner the 8th Warsaw RWPG session became the starting point for work on the multilateral coordination of perspective plans. It was established that the coordination of plans would include only the

~~SECRET~~

15

~~SECRET~~

most important fields such as the fuel and power base, ferrou^s and non-ferrous metallurgy together with raw materials, basic chemical products, the most important branches of the machine industry, certain matters connected with the balance of agricultural raw materials, certain mutual transport matters and some other matters.

As a result of several preparatory works, the 9th RWPC session established a framework program and a term of work for the adjustment of perspective plans by resolving that the plans for the period 1961-1975 will be discussed and coordinated by the end of 1960 and the plans for the period up to 1965 will be discussed and coordinated by the middle of 1959. In this manner the Council is trying to avoid the difficulties which existed in the coordination of the previous plan and resulted from the fact that such work was being done during the course of the realization of the plan.

The adjustment of the mutual delivery of the more important goods for the period up to 1965 by the middle of 1959 will enable the countries to put the final touches to their own domestic plan in enough of time before the plan begins to be realized. The manner for the multilateral adjustment of plans for the development of the national economy which has been accepted is such that first, i.e., the delivery of the more important goods should be adjusted in 1958, while the multilateral talks should take up only those matters which were not or could not be solved in bilateral talks. In this manner the bilateral agreements become both the culmination of multilateral adjustments (for example, the signing of bilateral agreements resulting from multilateral adjustments) as well as the beginning of work on the development of economic cooperation.

~~SECRET~~

~~SECRET~~

6. The problems of coordinating the activity of Polish
organs of cooperation with foreign countries

As I emphasized earlier there undoubtedly exist ^{ive}object~~/~~difficulties in the development of international economic cooperation. However, it should be stated that besides objective factors there are also subjective factors based on the inability of some of our delegates in the various RWPG organs and other organizations of cooperation to take advantage of the various possibilities that cooperation can offer. There is felt within the country the lack of coordination in the undertakings of the various Polish representatives in the RWPG commissions and in the activity of our delegates and ministries in other international economic organizations.

In order to fill this gap the government adopted a resolution in 1958 which established the Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries within the Council of Ministers. Piotr Jaroszewicz, Deputy Chairman of the Council of Ministers has been appointed Chairman of the Committee. Besides a permanent official assistant to the chairman and a secretary of the Committee, it consists of: the Minister of Foreign Trade, the Minister of Finance, the Assistant Chairman of the Planning Commission, the Deputy Minister of Foreign Affairs, the Deputy of Heavy Industry who are all permanent members as well as ministers and deputy ministers of other economic ministries who are non-permanent members.

The tasks of the Committee include the coordination of the work of the ministries, representing Poland in international economic organizations for the purpose of increasing economic and scientific-technical cooperation and

~~SECRET~~

~~SECRET~~

securing increased mutual trade benefits. Basic problems are discussed and examined at meetings of the Committee. At present the work is being done by several people employed in the office of the Committee which is directed by the Secretary of the Committee.

The Committee for Cooperation with Foreign Countries began operations in May 1958. The object of special interest to the Committee is obviously the Council for Mutual Economic Aid. However, the Committee attaches great significance to the development of cooperation between Poland and other world organizations to which Poland such as the UN European Economic Commission together with the 8 ^{many} active Committees of the Commission and/others.

~~SECRET~~

~~SECRET~~

Review of the Activity of the Permanent Commissions of
the Council of Mutual Economic Aid

1. General Information

A review of the activity of the RWPG Permanent Commissions and the attempt to evaluate was ~~done~~^{made} on the basis of the reports of the ~~interested~~ activity of the ~~Commissions~~^{se} sent by the Chairmen of the Polish Delegations to the various Commissions.

Although this type of report has been compiled for the first time and although the Committee in its brief heretofore activity ~~has not yet prepared~~^{documented} its own form of reporting, consequently the material acquired can only provide a general review of the activity of the Commission without a specific analysis of its activity. Within the framework of the RWPG there were active at the IX Session 13 Permanent Branch Committees and (1) Permanent Transport Work Group.

The organization of certain Commissions, besides the makeup of the Commission itself, include sections, sub-sections and long-term work groups as organs of permanent cooperation. In addition, depending on the needs, work groups composed of experts from the interested RWPG member nations are created for special tasks. During the period beginning with the third quarter of 1956 up until 15/6/1958, there were held:

- 34 meetings of 13 Permanent Commissions and one of the Permanent Transport Group
- 93 meetings of 38 Permanent Sections
- 243 meetings of 7 permanent sub-sections, 11 long-term work groups and

~~SECRET~~

~~SECRET~~

periodical meetings of groups of experts

- 25 other meetings - this means of Chairmen or Secretaries of Permanent Delegates of Commissions or Sections etc.

Over 1,450 Polish delegates took part in the above meetings.

II. The tasks of the Commissions ^{and} a review of the more important work of these Commissions

The resolution of the 7th RWPG Session called into being Permanent Branch Commissions and defined the tasks for various groups of such Commissions, namely:

1. Iron and Steel Metallurgical Commission - with its seat in Moscow,
2. Non-ferrous Metals Commission - with its seat in Budapest,
3. Coal Industry Commission - with its seat in Warsaw,
4. Oil and Gas Industry Commission - with its seat in Bucharest,
5. Chemical Industry Commission - with its seat in Berlin,
6. Machine Industry Commission - with its seat in Prague,
7. Geology Commission - with its seat in Moscow,
8. Agricultural Commission - with its seat in Sofia,
9. Wood and Cellulose Commission - with its seat in Budapest.

The following tasks were established for this group of Commissions:

- a) Working over mutually interesting economic problems pertaining to the various branches of the national economy and the economic utilization of the existing means of production on the basis of the further development of industrial specialization and cooperation between ^{COUNTRIES} ~~states~~, and also the further adjustment of plans for the further development of the various branches of industry;

SECRET

- b) working out scientific-technical problems and tasks;
- c) working out uniform norms and other necessary parameters for economic and scientific-technical cooperation.

In addition it was established that the Commission for cooperation in the field of Agriculture should occupy itself with problems pertaining to the consumer industry and agricultural raw materials for light industry, while the wood and cellulose commission should work out proposals pertaining to the development of forest economy, the economic utilization of wood and its scraps and also problems pertaining to substitute materials and the development of the cellulose industry.

10. Foreign Trade Commission - with its seat in Moscow and its task of:

- working out problems pertaining to foreign trade between RWPG member nations;
- coordinating foreign trade between RWPG members and capitalist countries.

11. Commission for the Coordination of Plans and the Construction of Complete Objects for the Foreign Market - with its seat in Moscow and its task of:

- preparing proposals for the coordination of efforts on the part of RWPG members in the construction of industrial objects and others for underdeveloped countries,
- preparing and introducing adjusted means of activity upon entering capitalist markets.

12. Commission for the Exchange of electrical power and Utilizing the water Resources of the Danube - with its seat in Moscow was established in March 1956 with its task of:

- activating the exchange of electric power between RWPG member nations;

~~SECRET~~

- preparing research and plan work connected with the construction of hydrotechnical equipment and hydroelectric plants on the Danube in its course below the Czechoslovak and Austrian border.

At the 8th RWPG Session the following Commissions were established:

13. Work Commission for Economic Affairs - with its seat in Moscow and task of:

- preparing analyses of the development and the achieved level of economics of RWPG members;
- preparing economic statistics on the capitalist countries;
- examining the proposals of Permanent Branch Commissions with regard to the basic directions of the development of technology in the national economy of RWPG member nations.

14. Permanent Work Group for Transport Matters with its seat in Warsaw and the task of:

- examining economic and technical problems in the development of transportation in connection with the general economic development and the foreign trade needs of the RWPG member nations;
- adjusting perspective plans for the development of all means of transportation;
- the working out of difficult problems, the rational utilization of all transportation means for the transport of export, import and transit goods.

At the 7th RWPG Session it was determined with regard to all Commissions that in principle all meetings of the Permanent Commissions should take place at least twice a year. Work in the Permanent Commissions until the the 9th RWPG session proceeded in the fundamental directions of their

~~Secret~~

activity in the following manner:

1. Metallurgical Commission:

- carried out in the RWPG member nations ^{an appraisal} ~~a study~~ of the state of the metallurgical industry and the necessary means ^{FOR} ~~its~~ complete utilization;
- worked out the ~~perspective~~ ^{FUTURE} directions for the technical development of metallurgy;
- completed an exchange of information, reports and documentation.

2. Non-ferrous Metals Commission:

- completed an exchange of information pertaining to technical-technological ~~problems~~ making it possible for the non-ferrous industry to introduce several improvements and modernize production.

3. Coal Commission

- coordinated the work of scientific-research institutes and plan-construction offices;
- prepared and accepted a mutual classification of coal;
- prepared a balance-sheet of fuels up until 1960 for RWPG member nations.
- prepared and accepted a uniform method of drawing up a fuel and fuel-power balance-sheet for the years 1961-1975;
- prepared an evaluation of extending coal deposits which in turn led to drawing up agreements between East Germany and Poland and Czechoslovakia and Poland concerning credits for coal construction.

4. Oil Commission

- prepared balance-sheets of mutual deliveries of crude oil and petroleum products;
- established principles for the struggle against the corrosion of oil pipelines;

SECRET

- completed the exchange of a large amount of information and documentation which provides for the coordination of scientific-technical work and guiding new techniques, especially in the field of geology and prospecting.

5. Chemical Commission

- gathered information necessary for the coordination and preparation of perspective ^{plans} for the chemical industry in Council countries and specifically:
  - on the state and course of development of the basic branches of the chemical industry,
  - on the existing and future deficits in the chemical industry,
  - on non-utilized production forces,
  - on the import of chemicals from capitalistic countries.

6. Machine Commission

- coordinated scientific-research and construction work of almost the entire machine industry;
- worked out several new proposals pertaining to the specialization of production and satisfying existing needs with relation to the adopted resolutions at the 7th RWPG Session;
- worked out conclusions intended to decrease the deficit of anti-friction bearings;
- organized in the field of scientific-research work numerous conferences for the exchange of information and discussion of basic problems;
- undertook work in the field of normalization and standardization for the purpose of insuring the exchangeability of elements and facilitating

SECRET

exploitation

7. Geological Commission

The work of the Commission and its work organs were confined principally to methodological problems such as the problem of the uniform classification of reserves, the evidence of reserves, drawing up geological maps on common principles and a uniform legend, preparing uniform forms of instructions for conducting hydro-geological work, the interpretation of geophysical data, etc. In addition discussions were held on the necessity of cooperation in the field of geological explorations in areas close to borders.

8. Agricultural Commission

Completed the exchange of information, the exchange of scientific-technical work and practices, held several scientific conferences in the field of perspective agricultural planning, mechanization, planting, the struggle with noxious insects, veterinary medicine and the problems of the consumer industry.

9. Wood and Cellulose Commission

The problematics of the work of the Commission pertained to problems of:

- forest economy and the attainment of wood,
- the cellulose-paper industry and the chemical transformation of wood,
- saw-milling and the wood industry.

10. Foreign Trade Commission

- adjusted and put into effect the principles of import and export coordination in the markets of economically developed and underdeveloped capitalist countries;
- activated turnover between RWPG member nations;

25

~~SECRET~~

- discussed the principles of establishing the prices of goods in the turnovers between socialist countries;
- carried out work on the subject of ^{organizational} ~~framework~~ contracts and general conditions of delivery.

11. Complete Objects Commission

- worked out the principle for the exchange of information of foreign trade enterprises pertaining to offers, prices, conditions of concluded contracts;
- completed an analysis of several of the more important markets with the intention of establishing the courses of their economic development and defining on this basis prospects pertaining to the export of of complete industrial objects;
- established a uniform nomenclature for several branches of complete objects
- initiated cooperation in the delivery of complete objects.

12. Commission for Matters of Exchanging Electrical Energy and Utilizing the Water Resources of the Danube

- completed the exchange of information on five-year plans for the development of electrical power up until 1960 in Council member nations.
- prepared proposals for the construction of transmission lines and the exchange of electrical power between Council member nations and as a result of this it has been established among other things that Poland will receive from Czechoslovakia and East Germany 150 the export of milli-watts in Lower Silesia in exchange for the same amount of

~~SECRET~~

power from Upper Silesia to Czechoslovakia;

- prepared an analysis for the development of electrical power in the Council member nations for the period 1951-1957 and the specifics for the technical directions of the development of electrical power for the period until 1965;
- prepared the initial foundations for the utilization of the water resources of the Danube;
- began to take the initial steps in the construction of the Oder-Danube Canal.

13. Work Commission for Economic Affairs

The first charter meeting took place in Moscow on 22-24 October 1957. The Commission is in the organizational stage and the initial working out of the subject matter of its activity.

14. Transport Matters Work Group

- adjusted an orientational plan for the transport of goods between between RWPG members for the years 1959-1960;
- prepared a draft list of the quantitative and qualitative indexes for adjusting perspective transport plans;
- prepared the general principles for the development of the normal gauge railway car park and the organization of mutual railway car aid;
- initiated work on the development of inland navigation, the ocean fleet, ocean ports, shipyards and ship repair yards; initiated work on a system of settling shipping charges between Council members;
- held a series of conferences in connection with the establishment and organization of regular of cargo ocean lines between Council

~~SECRET~~

(S)

member nations and capitalist countries. As a result, several bilateral agreements were signed.

At the 9th RWPG Session held in June 1958 in Bucharest, it was decided to summon into being the Economic, Transport and Construction Commissions which are presently in the process of organization. It was also decided to dissolve the Geology, Wood and Cellulose and Complete Objects Commissions whose tasks were assigned to the appropriate branch commissions

III. An Attempt to Evaluate the Sphere and Results of the Activity of the Commission and Its Proposals

In order to attempt to evaluate the earlier activity of the Commission one should keep in mind the following aspects:

- The Committee does not yet have available complete materials which would give a complete picture of its activity completed within the framework of cooperation between RWPG member nations;
- The review of Commission activity discussed in this report refers to a period of 1-1½ years of their existence. During this period the Commissions held barely 1-3 meetings.
- As a result of direct consultations between work groups there occurred a mutual familiarization between specialists and in addition to this, thanks an exchange of practices, documentation, information, etc. important benefits were also achieved.

As a result of this exchange it was possible to straighten out production in several plants, improve or use new technology, make more efficient the use of equipment, introduce into production new proven techniques from other countries, etc. This is no small achievement because

~~SECRET~~

to a great extent it has helped in increasing our production.

In connection with the above completed review of the work of the various Commissions, the RWPG is moving to take a closer look at the following problems. During the period of RWPG Commission work under discussion, the following organizational and methodological forms of Commission work have taken shape. Half of the Commission worked ~~in the following grouping~~ ^{generally in the following grouping}: the Commission, Permanent Sections and the non-permanent work groups, while the remaining Commissions worked ~~composed of~~ ⁱⁿ the Commissions and non-permanent Work Groups. What organizational form of the Commission is the best is difficult to determine on the basis of previous experiences.

In the meantime, it does not ~~seem appropriate~~ ^{seem appropriate} to suggest some sort of rigid organizational arrangement, however, it is undoubtedly just to say that organizational multiple gradation hinders final adjustment, confirmation and realization of recommendations made by work organs.

In general it can be said that the selection of subject matter was closely connected with the development of branch commission work ~~in various~~ ^{at specific} periods of time. In the beginning the characteristic feature of subject matter was an effort to expand the exchange of information and general data mutually interesting to RWPG member nations, and then, in hastening to achieve real economic and scientific-technical cooperation, the subject matter began to assume a more definite character.

However, the characteristic thing in the expanding problematics was the non-concentration on fundamental perspective problems which as a result in many instances led to the non-execution or ~~execution~~ ^{the late} of tasks ~~at a later date~~. During this period, the the fundamental problems of economic subject

SECRET

pertaining in the first place to the problems of production specialization and cooperation were not satisfactorily solved in the Permanent Commissions. It appears that one of the reasons for this was the uncoordination of all economic goals such as the balance of payments, trade agreements, etc. which in their own way assured the realization of the establishments undertaken in the matter of production specialization and cooperation.

In general, it can be stated that the activity of the commission can be characterized by three stages:

1. The first stage is the utilization of mutual information and the exchange of experiences on the directions of development of the various economic branches and the attained level of scientific research and the introduction of technical progress.
2. The second stage is the attempts and partially completed adjustments in the methodology of work, in establishing a uniform nomenclature, statistical data, indexes, norms and standards, and familiarization with markets.
3. The third stage which is presently in the process of realization is the tendency to strengthen economic and scientific-technical cooperation, to discuss the principles and directions of specialization in the various RWPG countries and their partial realization, to determine bases ~~adjust~~ in the preparation of perspective plans and direction of investment, and to accept them as courses of additional fundamental activity in the work of Permanent Commissions.

At the same time there appears the tendency to adjust the previous activity of RWPG work organs on the basis of experiences achieved from previous work.

~~SECRET~~

IVth Session of the RWPG Permanent Chemical Commission

There was held from 28 July-1 August 1958 in Berlin the IV Session of the Permanent Economic and Scientific-Technical Cooperation Commission on the chemical industry. The deliberations of the Session were chaired by the Chairman of the Permanent Commission, comrade W. Winkler (East Germany).

The IV Session was the object of great interest on the part of the RWPG leadership as is proven by the fact that taking part in it was the Secretary of the Council for Mutual Economic Aid, comrade B. Faddiejew and the alternate Representative of the MRL [Hungarian Peoples Republic] government in RWPG, comrade Ostrowski. Also present as observers were the representatives of the Chinese Peoples Republic and the Korean Peoples Republic. In the absence of the Minister of the Chemical Industry, Engr. A. Radlinski, the Polish delegation at the IV Session of the Permanent Chemical Commission was headed by the Undersecretary of the State, Engr. A. Kowalski.

The principal point on the agenda of the IV Session was the discussion and confirmation of a temporary plan for the development of the basic branches of the chemical industry in RWPG countries up until 1975 prepared by a work group for the perspective plan on the basis of the proposals of branch work groups and with the participation of prominent experts of all interested countries.

This plan included plastics and synthetic resins, synthetic fibers, synthetic rubber, basic organic raw materials, mineral fertilizers, phosphorous and potassium raw materials, sulphuric acid, sulfur bearing raw materials as well as soda ash and caustic soda. Consequently, it provides an extensive survey of the production and needs of this basic group of

~~SECRET~~

chemical articles and raw materials in RWPG countries until 1975. ^[the plan] ~~it~~ provides an analysis of the technical level of production as compared to the technical level of highly industrialized capitalist countries; it portrays the situation in the field of scientific research and plan work; it includes proposals concerning the principal directions in the development of techniques in the chemical industry of Council nations, ^{in relation to} ~~concerning~~ the optimum magnitude of production ties with the existing power and raw material base; and presents proposals in the matter of coordinating the development of the chemical industry in RWPG countries from the point of view of the interests of the entire socialist camp.

Although this plan is not yet complete, since in the present stage of work on the perspective plan it was difficult to establish the factual needs of the various countries for chemical products, to conclusively define the ties between the chemical industry and the remaining branches of industry and ^{to} ~~consider~~ the investment possibilities of various countries for insuring the established tempo of development of the chemical industry - it, however, is of great practical value to the planning organs of our countries and constitutes an important step forward in preparing and coordinating the perspective plan for the development of the chemical industry of all Council countries as a whole.

As a result of this point of view, the IV Session of the Permanent ^{confirmed} Chemical Commission/the temporary concept for the development of the basic branches of the chemical industry of RWPG countries up until 1975 and resolved:

a) to send the above plan to the RWPG Secretariat in the form of informative

32

SECRET

material;

- b) to further continue work on the perspective plan for the development of the chemical industry up until 1975 - with special consideration of the problems of production specialization and cooperation - and complete it by 1960;
- c) to hasten work on the plan for the development of the chemical industry of Council for the years 1961-1965, in agreement with the resolutions and time limits set by the 9th RWPG session.

With this purpose in mind, the various work groups are obliged to prepare by November 1958 supplementary proposals pertaining to production specialization and the construction of new production capabilities in the field of synthetic rubbers, plastics, petro-chemistry, inorganic products, dyes, auxiliary means for the textile industry, photo-chemical articles, pharmaceutical products, cellulose and paper, as well as several articles of the rubber industry.

In addition, the 9th Session recommended that the period of the mutual delivery of chemical articles and other forms of cooperation for 1961-1965 be considered as widely as possible in bilateral agreements which in agreement with the resolution of the 9th Council Session should be completed by October 1958.,

- d) to transfer to the forthcoming 10th RWPG Session the task of examining the most important problems and proposals connected with the development, specialization and cooperation in the production of mineral fertilizers, plastics, synthetic fibers, and synthetic rubber in the years 1961-1965.

Entering into play here are such problems as the anticipated production

~~SECRET~~

level from 1961-1965 of mineral fertilizers, plastics, synthetic fibers, and synthetic rubber, satisfying the needs of raw materials for the production of mineral fertilizers in the light of completed agreements, multilateral cooperation in the development of the raw material base for the production of phosphorous and potassium fertilizers (especially interesting for Poland here is the project for the construction and opening by joint effort of a flotation plant for Soviet apatites [few words illegible] East Germany, Czechoslovakia and Poland), specialization and cooperation in the field of plastics, synthetic fibers, synthetic rubbers, etc. It was established that these proposals would be prepared by ^{the} perspective plan work group with the participation of the appropriate branch groups and completed by October 1958.

Together with the proposals pertaining to the most important problems for the development of the basic branches of the chemical industry, the IV Session of the Permanent Chemical Commission decided to transfer to the 10th RWPG Session the proposals and desiderata in the matter of insuring this industry with the necessary machines, equipment, metallurgical materials, fittings and equipment for the automation of production processes. The above materials will be prepared according to an agreed nomenclature and in agreement with the organs of the Permanent Machinery Commission. In order to evaluate and confirm all the materials and proposals which will be transferred to the 10th RWPG Session, it was decided to hold the V Session of the Permanent Chemical Commission at the end of October 1958.

Recommending the preparation of concrete proposals in the matter of chemical production specialization and coordination, the IV Session unanimously adopted the stand that in such work one must take into consideration

~~SECRET~~

the raw material, power and cadre situation in the various countries and at the same time struggle against autarchistic tendencies. The principle was also accepted that new production capabilities, maximal from the economic point of view, should be initiated first there where the natural conditions are the best, while the production of such basic groups of chemical products such as artificial fertilizers, synthetic fibers and plastics, due to their continuous increasing need, should be developed in all Council countries.

The IV Session of the Permanent Chemical Commission devoted much attention to matters of scientific-research and plan work due to the assumption that only by this way can the present backwardness in this field be liquidated and to base the further development of the chemical industry in Council countries on the leading achievements of modern technology.

In order to realize these tasks, two non-permanent work groups were called into being: a scientific-research and experimentation group and a plan and equipment group for the chemical industry. The task of the first group is the preparation of concrete recommendations insuring the coordination of plans on scientific-research and experimentation in the field of the 10 basic technical problems having a fundamental significance for the development of the chemical industry in Council nations. The principle was adopted that for each of the categories there will be a directing country assigned which will be responsible for coordinating the work of the research centers of the remaining countries, eliminate the duplication of work, and establish dates by which time the work is to be completed. At the same time, this group is to submit proposals concerning the eventual purchase

35

SECRET

of certain licenses and ready projects from capitalist countries.

The group of projects and arrangements consisting of the representatives of principal project organizations in the chemical, rubber, cellulose-paper industry and the representatives of the machine industry should prepare a list of typical projects for chemical ^{plants} which are supposed to be built during the years 1961-1965, designate countries to prepare various projects, specify dates by which time the projects should be completed and establish which countries will profit from the prepared typical projects.

In addition this group should undertake the problem of the unification and standardization of the basic aggregates and arrangements of the chemical, rubber and the cellulose-paper industries, establish the need for the most complicated equipment not produced heretofore in Council countries together with proposals for undertaking their production by various countries, and draw up a list of equipment and licenses which will eventually be purchased from abroad, and designate the country which should conduct the trade talks. The conclusion date for the work of the above two groups was set for November 1958.

In another part of its deliberations, the IV Session confirmed the proposals of work groups undertaken in the period between sessions and recommended their realization, it made changes in the Statute of the Permanent Commission in connection with extending the period of its activity on the problems of the cellulose-paper industry, it accepted the work plan of the Commission for the last 6 months of 1958, it established the format and the date of publishing the information bulletin for 1958, and it created two new branch work groups: the cellulose and paper industry work group and

SECRET

SECRET

and the synthetic rubber work group.

II ~~the~~ ^{2nd} Meeting of the Polish-Czechoslovak Economic
Cooperation Committee

From 18-21 August 1958 there was held the 2nd meeting of the Polish-Czechoslovak Economic Cooperation Committee at which was evaluated the results of cooperation for the period since the first meeting, i.e., October 1957 and at which new problems concerning cooperation in the chemical, metallurgical and machine industries were discussed.

Problems of the chemical industry were one of the fundamental questions discussed at the Committee meeting. In this field decisions were made on mutual deliveries during the period of 1961-1965 of such goods as: from Poland to Czechoslovakia, industrial salt, soda ash, carbide, carbon electrodes; from Czechoslovakia, cryolite, potassium permanganate, staple viscose filament and titanium white.

Both sides adjusted specialization and the increase of mutual deliveries of dyestuffs in future years. Poland will increase the import of light resistant dyestuffs, while Czechoslovakia will import tri-phenyl-methane dyestuffs. In the very near future there will be a meeting of specialists from the pharmaceutical industry to coordinate production, mutual deliveries and expand the export assortment in the pharmaceutical industry.

An agreement was reached for the coordination of the development of synthetic fibers. In the first phase Poland will concentrate its efforts on starting the production of acrilonyl ^{fibers}tril/and Czechoslovakia will begin the production of terephthalic fibers, in this manner both countries will mutually supply their needs of both fibers beginning with 1964. At the

~~SECRET~~

same time both countries are exchanging their production experiences and documentation needs so that after 1965 both countries will begin the production of the two types of fibers on a mass scale.

Also brought up was the problem of the necessity of undertaking efforts in Poland, Czechoslovakia and other RWPG nations to insure the intended development of the chemical industry, and especially providing the necessary equipment to the nitrogen and phosphorous industry, for the processing of crude oil and petrochemical production, for the production of synthetic rubber, and to the rubber, artificial fiber, plastic mass, cellulose and paper, and the coke-chemical industries.

As a result of this work will be undertaken by a separate group composed of specialists from both countries to establish the sphere of cooperation in planning, construction, production and cooperation in the delivery of such equipment.

The Committee confirmed an agreement and a program of direct cooperation between production institutes and enterprises of the chemical industry ministries of both countries for the years 1958-59 establishing close technical and research cooperation in such spheres of production and research as carbides, dyes and lacquers, sulphuric acid, fertilizers and the processing of crude oil. For the purpose of rationally utilizing the free production forces, both ministries will be informing each other about capabilities in various spheres of production.

Of the more important enactments in the field of metallurgy undertaken by the Committee, mention should be made of the coordination of quality steel production programs for the years 1961-1965 and the programs for

~~SECRET~~

~~SECRET~~

for rolling medium and heavy profiles in the years 1961-1965. The Committee also recommended the mutual coordination of investment goals for the most effective utilization of assets and insuring the various needs and for achieving better technical results.

This problem as well as the further possibilities of deepening already tried cooperation between institutes, planning offices and enterprises of the metallurgical industry will be discussed within the next few months at a meeting of specialists from both sides. This ~~accomplished~~ ^{accomplishments} review of ~~accomplishments~~ has shown that this manner of executing various concrete enactments of the Committee as well as the operative forms of contacts within the framework of organizational forms established by the Committee have yielded useful results.

Within the framework of direct cooperation between metallurgical ministries scores of reports have been exchanged on the work of research institutes and construction and plan information. Operatively, many practices and expert consultations have been realized. The exchange of metallurgical goods beyond those called for in the trade agreement is progressing satisfactorily and is insuring the needs of both countries in short-lasting, rarely-rolled and deficit products. Contingents introduced into the trade agreement for industrial cooperation in the amount of 10 billion rubles for each side have been 50 percent realized during the first 6 months of 1958.

In the machine industry the object of cooperation was the delivery to Czechoslovakia of casting equipment and machines, Stauffer lubricators, shovels and cast-iron sewage pipes and others, while deliveries to Poland

~~SECRET~~

~~SECRET~~

included building garnitures, wedges for wood, bathing tubs and stoves, industrial fittings and several others. The direct contacts with the industries made possible the signing of agreements for deliveries to Poland of machine tools for the production of anti-friction bearings from 1958-60 and the transfer of technical documentation for certain types of machine tools which will be produced in Poland.

The possibilities of far-reaching technical cooperation, the coordination of research work, cooperation and specialization ^{WERE} disclosed ^{AT} meetings between the representatives of the tele-radio technical industry of both countries. Enactments in this field will be appropriately utilized by signing long-term trade agreements.

One of the more important achievements of cooperation in the motor industry is the enactment pertaining to the preparation of 706 RT6 busses. Poland will be importing annually until 1965, 1,000 chassis of Czechoslovak production, which will be assembled in the country based on the technical documentation supplied by Czechoslovakia. It should be mentioned that Czechoslovakia will provide technical aid to Poland in starting the assembly of the mentioned busses. It is anticipated that production will begin in 1958.

In May 1958, there was a meeting of government delegates of both countries at which the problem of trade exchange and specialization in certain fields of the machine, chemical and metallurgical industries was adjusted for the years 1961-1965. During the second meeting of the Committee the realization of recommendations in this matter was discussed. The mentioned recommendations specify that the Czechoslovak machine industry will produce for Polish needs certain types of machine tools, machines for

SECRET

the consumer and artificial fiber industries, measuring equipment, automobiles and others, while Poland will deliver to Czechoslovakia certain types of machine tools, mining machines, shovels, construction cranes, casting equipment, etc.

~~In the course of~~ ^{Meanwhile,} ~~agreement~~ ^{can be} several additional problems ~~are~~ found regarding mutual deliveries and coordination in the machine industry. The problem of cooperation in the field of complete objects deserves mention as regards the needs of both countries and those of third markets - possibilities in this field will be examined in the very near future by special groups of experts.

Significant vitality was displayed by the Permanent Polish-Czechoslovak Transport Commission established by the Committee. It fixed tasks for itself, as for example, the coordination of a transport plan for 1961-1965, arranged the transit of Czechoslovak goods through Polish ports and Polish goods through Czechoslovakia, and organized common border stations. The Committee also considered at the meeting the problem of arranging the further exchange of scientific-technical experiences and recommended that it progress in a manner that should facilitate cooperation in this field and reduce to a minimum the bureaucratic prolongation of matters.

~~SECRET~~

Session of the Polish-Soviet Scientific-Technical
Cooperation Commission

From 15-23 July 1958, the XIII Session of the Polish-Soviet Scientific-Technical Cooperation Commission was held in Moscow. The Polish delegation was presided over by the Minister of the Chemical Industry, A. Radlinski, while the Soviet delegation was presided over by the ^{FIRST} ~~X~~ deputy chairman of the Economic Council for the Moscow region, D. Ryzkov. The XIII Session discussed several resolutions directed at the further development of scientific-technical cooperation between both countries. On the basis of the signed ^{PROTOCOL} ~~X~~ the Soviet Union will provide Poland with the following scientific-technical aid.

We will receive a total of 84 technical documentations including 8 plans for industrial enterprises and installations, 20 machine, apparatus and equipment documentations, 56 technological documentations, instructions, scientific works, and technical information.

We will send to the USSR 94 groups of Polish specialists (a total of 260 persons) to familiarize themselves with Soviet production and scientific-technical experiences in the fields of industry, construction and agriculture. Twelve Soviet experts will arrive in Poland to provide scientific-technical aid to Polish industrial enterprises.

We will receive from the Soviet Union the following technical documentation:

For heavy industry: plans for a high ^{STRESS} ~~pressure~~ laboratory, documentation for the production of transformer plates and documentation for several tools and implements.

~~SECRET~~

~~SECRET~~

For the chemical industry: plans for di-vinyl, poly-ethylene, phosphorous, sulphonic acid plants, installation for the fractionation of petroleum gases, and several technological documentations.

For the petroleum industry: plans for the catalytic reforming of crude oil installation and ^{an installation for} ~~a~~ catalytic cracking/at fluidal level. ~~installations~~

Poland on its part will provide the Soviet Union with a total of 62 technical documentations (including 14 documentations of various machines and equipment, 14 technological documentations, 33 on technical information, instructions and scientific work) and will accept 62 groups of Soviet specialists (a total of approximately 110 persons) to familiarize themselves with Polish production experiences.

Among the technical documentation which we will provide to the Soviet Union the following should be mentioned: documentation for concrete reactors, machines for the artificial fiber industry, sugar beet hopper-barges, cable railways, technological documentation on the production of colored metals, activated carbons and others.

In addition the Commission adopted a resolution on direct scientific-technical cooperation between the following scientific-research institutes: plastic masses, artificial fibers, colored metals, glass, municipal industry and fishery.

~~SECRET~~

~~SECRET~~

Session of the Polish-Chinese Scientific-Technical
Cooperation Commission

The Polish-Chinese scientific-technical cooperation began in 1954. Since that time a permanent Polish-Chinese Technical and Scientific-Technical Cooperation Commission has been active. It meets once a year and examines the problem of exchanging scientific-technical experiences. The ^{recent} ~~last~~ V Session of the Polish-Chinese Scientific-Technical Commission was held in Warsaw from 28-August to 15 October 1958. This session adopted several resolutions on the further expansion of scientific-technical cooperation between both countries.

Among other things, Poland is supposed to provide the Chinese Peoples Republic with several technical documentations in the coal industry field on hydraulic methods of extracting coal, enriching coal, carrying on mining work under cities and buildings, technical documentation on spare parts for agricultural machines, equipment used in the poultry industry.

In addition Poland is supposed to send to China a group of hydro-geologists to help Chinese specialists to irrigate and drain certain regions.

1958

~~SECRET~~

XI. Session of the Polish-Czechoslovak Scientific-Technical
Cooperation Commission

The XI serial meeting of the Polish-Czechoslovak Scientific-Technical Cooperation Commission was held from 23 July to 2 August 1958. During the past year, of 160 resolutions providing for aid to Poland, 134 have been realized. This number included such problems as: construction of an oil refinery, documentation on equipment for a sugar mill and a sewer ~~plant~~, ^{Filtration plant} practises in the field of thermal working; in the field of the production of electronic microscopes, the production of finishing methods for the shoe industry, production of synthetic hormones, insulin, vitamin B1 and others.

Czechoslovakia received aid from Poland in 45 fields out of an anticipated 79. Aid was provided in such fields as cold rolling, the metalization of pipes, manifold telephony and the ~~strengthening~~ ^{amplification} technique, the drying of wood in organic solubles, the impregnation of railroad ties by the Imperkol method, the production of anti-biotics, dextrin and others.

The protocol signed as a result of the XI Session anticipates that Poland will receive aid primarily in the field of the production technology of cord, viscose, alkali-cellulose and synthetic products; in the field of coke-chemistry, the product of tires using viscose cord; then in the field of planning water dams, welding ; and in the field climatology and ventilation.

Czechoslovakia will receive aid especially in the field of coke, equipment for calibrating rollers, production of galvanized elements, equipment for agglomeration, the production of calcined potash, the sublimation of salicylic acid and products on the basis of PCV.

SECRET

Cooperation between the Socialist Countries in the
Postal and Telecommunication Field

The meeting was held from 3 December to 17 December 1957 in Moscow and was attended by the Ministers of socialist countries in charge of communications matters. An understanding was reached on the matter of the "Organization of cooperation between socialist countries in the postal and telecommunications field".

The understanding was then approved by the Council: Albanian Peoples' Republic, Bulgarian Peoples' Republic, Hungarian Peoples' Republic, Vietnam Peoples' Republic, German Democratic Republic, Chinese Peoples' Republic, Korean Peoples' Democratic Republic, Mongolian Peoples' Republic, Polish Peoples' Republic, Rumanian Peoples' Republic, Union of Soviet Socialist Republics and the Czechoslovak Republic and went into effect 30 June 1958.

The organization does not possess a permanent executive organ. The activity of the organization is directed by the Meeting of Ministers administering communications matters in socialist countries and meets ~~in principle~~ ^{generally} once a year. During the period between sessions of the meeting of ministers, the activity of the organization is assured by the Communications Administration of that country in which the next meeting will be held. Resolutions at the sessions of the meeting are adopted unanimously, while the recommendations on technical and exploitative problems are adopted by a majority vote.

Some of the basic tasks of the organization are:

- Improving the exploitation and expansion of telephone and telegraph connections between socialist countries.
- Perfect^{ing} the organization of existing postal and telecommunications

SECRET

SECRET

networks between socialist countries.

- Adjust^{ing} problems pertaining to the planning and building of radio transmission lines, cables and overhead communication line; preparing REQUIREMENTS installations technical ~~and norms~~ for ~~installing~~ communication^s
- Preparing and realizing technical undertakings insuring the mutual exchange of television and radio programs as well as the most economic methods of radiofication.
- Coordinating activity in the field of scientific-technical and scientific-research work cooperation together with the activity of scientific-research institutes and planning-construction offices.
- Rendering aid in the perfection and development of communication methods of the various organization members at their request, etc.

The second session of the meeting of ministers administering communication matters in socialist countries was held in Prague from 10 June to 9 July 1958.

The meeting of ministers as a result of its deliberations among other things:

- accepted in principle the organization of an automatic telegraph network between socialist countries;
- discussed and established the principles for preparing a draft plan for directing the telephonic movement originating in socialist countries through European transit centrals;
- accepted for information purposes the report of the Chairman of Section No 9 - Radiotechnology and communication methods - the Permanent Economic and Scientific-Technical Cooperation Commission in the field of the construction of RWPG machines;
- charged the communication Administrations of Organization members with

SECRET

preparing proposals in matters of organization and perspective planning methodology in the field of communications covering the period up until 1975. The Polish communication Administration was charged with coordinating this work.

- it charged the communication Administration⁴ of Organization members whose countries are RWPG members with establishing orientationally the quantitative need for communication means up until 1965 and submitting this data in the established manner to the appropriate Section of the Permanent Machine Commission;
- adopted a resolution in the matter of technical methods insuring international exchange of television programs;
- confirmed a scientific-technical cooperation plan.

SECRET

SECRET

First Conference on the Construction of an International
System of Oil Pipelines in EWPG Countries

A special work group for the construction of oil pipelines from the USSR to East Germany, Poland, Czechoslovakia and Hungary held a meeting in Warsaw from 25-29 September, 1958. Participating in it were the representatives of all interested countries including the Bulgarian representative and the EWPG Secretariat.

The IX EWPG Session recommended that the permanent Oil and Gas Industry Commission, organizer of the above conference, examine this problem (together with the Metallurgical and Transportation Commissions).

The recommendation of the IX Session was dictated by the desire to solve the difficult situation which will appear in the near future concerning the transport of crude oil from the USSR to European countries of the people's democracy in connection with the necessity of increasing the delivery of crude oil several-fold to these countries in order to insure the extensive plans for the development of the crude oil refining industry in these countries. The exclusive tank-car transport method used up until now will be meeting with greater difficulties resulting both from the limited facilities of railroad lines as well as from the huge increase in the need for tank cars, not taking into consideration that the transport oil by railway stock is one of the most expensive types of transportation. In realizing the recommendation of the Council, the conference in Warsaw established the first attempt at a practical approach to this complicated and equally important problem to all the interested countries.

1

49

SECRET

During the course of the discussions the following problems were reviewed:

- the crude oil needs of East Germany, Poland, Czechoslovakia and Hungary up until 1965 and in the following years with regard to the planned dates starting refining enterprises in these countries,
- basic data regarding the technical characteristics of pipelines, namely, their flowing capacity, the route of the lines, the length and diameter of the pipes,
- the dates of the beginning⁻ⁿ and completion of construction of the various pipeline sections,
- the need of pipes of appropriate diameters, the possibility of satisfying this need and the needs for equipping pumping stations,
- the organization of plans work and building assembly work,
- the financial and material share of the various countries in the construction of the planned system of pipelines, in addition to several matters of an economic and legal nature.

The several days of work by specialists in sub-work groups as well as the detailed discussion at plenary meetings led to an agreement of views on almost all of the above mentioned problems and sketched the course of further progress in the realization of the anticipated common undertaking.

It was established, among other things, that the crude oil extracted in Soviet territory will be transported to the city of Mozyr' and from there it will flow to the peoples' democracies by means of two separate pipelines: the northern branch will supply Poland and East Germany, while the southern branch will lead to Czechoslovakia, with a branch in that country leading to Hungary. Taking into consideration the anticipated starting dates of

SECRET

SECRET

new refineries and the increasingly limited tank car transport facilities, it was decided that it would be a good idea to start construction on the pipeline in 1961, while certain sections of the southern branch pipeline would begin being built in 1960.

The most difficult problem turned out to be the matter of pipes having the appropriate technical specifications and pipes with diameters of over 350 mm. The collection of figures on needs and the satisfaction of those needs disclosed that there would be a significant shortage of pipes up until 1963, and this shortage would include the countries of the peoples' democracy. In order to diminish this shortage as much as possible, specific recommendations were prepared (the discussion disclosed that such possibilities do exist). It was also decided to turn to the Council Secretariat which in turn would request the Permanent Metallurgical Commission to investigate the possibility of increasing the production of pipes with larger diameters, and to request the Commission for Foreign Trade and Complete Objects to investigate the possibility of purchasing such pipes in capitalist countries.

As for the share of the various countries in pipe deliveries and the equipping of pumping stations, the principle has been accepted that this share should be proportional to the quantity of crude oil sent by pipeline to a given country (counting from the city of Mosyr'). Regarding this matter, the East German delegation could not take a final stand and so promised to send the necessary information as soon as possible.

Concerning the organization of planning work, it was established that it would be carried out by the planning organizations of the various countries in their own fields. However, taking into consideration the necessity of

SECRET

adjusting the basic technical assumptions, the more important types of equipment, the strict technological co-dependence of the entire pipeline system, it was considered necessary to draw up a general pipeline scheme. This scheme ^{with defined limits} (~~on an established field~~) would be drawn up by USSR planning organizations by the end of the first quarter of 1959 and would be based by the material sent by the various countries by the end of 1958.

At the same time, the Soviet Union declared the aid of its pipeline specialists in the form of continual work contacts, consultations, etc. Similarly, although the pipeline construction will be conducted on the territory of each of the interested countries by their own construction-assembly organizations, the Soviet Union has expressed to provide additional technical help (for example, lending equipment).

To insure current coordination of all work connected with the construction of the pipeline, in order ^{to} check the execution of adopted resolutions and recommendations, and in order to supervise in the future the progress of the construction itself, it was proposed that there created within the framework of the EWPG Oil Commission, a permanent work group working closely in cooperation with the interested organs of the Council, especially with the Permanent Metallurgical Commission. It was agreed that the first meeting of this work group be held in December 1958.

Concerning the legal statute of the future pipeline, the principle was accepted that the various sections of the pipeline will be the property of those countries in which they are located.

The problem of the mutual exploitation of the pipelines, payments for the transit of the crude oil and other problems of a trade nature should

SECRET

be the object of bi-or multi-lateral agreements between nations.

The deliberations were presided over by the head of the Polish delegation, Deputy Chairman of the Planning Commission of the Council of Ministers, comrade Minister B. Jassczuk.

~~SECRET~~

Resolutions and Directives on the Activity of the Committee
for Economic and Scientific-Technical Cooperation with
Foreign Countries

Resolutions of the Council of Ministers

No 144/57 dated 12 April 1957

On the matter of regulating the manner of cooperation and defining the
from
obligations resulting/the participation of the Polish Peoples' Republic in
the Council for Mutual Economic Aid.

No 58/58 dated 15 March 1958

On the matter of creating the Committee for Economic and Scientific-
Technical Cooperation with Foreign Countries within the Council of Ministers.

No 228/58 dated 24 June 1958

On the matter of confirming the Protocol resulting from the deliberations
between the Government Delegation of the Polish Peoples' Republic and the
Government Delegation of the Union of Soviet Socialist Republics concerning
the mutual delivery of basic goods between 1961-1965, signed in Moscow on
9 April 1958

Directives of the Chairman of the Council of Ministers

No 65 dated 11 April 1958

On the matter of the rules of the Office of the Committee for Economic and
Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries.

No 106 dated 30 May 1958

On the matter of creating a Commission to prepare materials for concluding an
agreement on trade exchange for the years 1961-1965 and developing economic
cooperation with the Bulgarian Peoples' Republic, the Rumanian Peoples'

SECRET

Republic and the Hungarian Peoples Republic.

No 160 dated 5 August 1958

On the matter of preparing a program of economic and scientific-technical cooperation with foreign countries.

No 161 dated 5 August 1958

On the matter of reports on the course and results of economic and scientific-technical cooperation with foreign countries.

No 166 dated 12 August 1958

On the matter of participating in international conferences.

54

~~SECRET~~

Information and Announcements
from the work of the Committee for Economic and Scientific-
Technical Cooperation with Foreign Countries within the
Council of Ministers

Since the creation of the Committee, i.e., 15 March 1958, two meetings were held (12 May and 11 June 1958) at which some of the more important problems were discussed in detail:

- 1) material on the IX EWPG Session,
- 2) the problem of expanding direct economic cooperation between the Bulgarian Peoples' Republic, the Rumanian Peoples' Republic, the Hungarian Peoples' Republic and the Polish Peoples' Republic,
- 3) results of the last Session of the European Economic Commission.

On the above mentioned matters, the following decisions were made:

- ^{on}
~~ed~~ 1) the Polish stand at the IX EWPG Session was accepted.
- ^{on}
~~ed~~ 2) after hearing information on the progress of talks of the Party-Government Delegations, the Committee adopted a resolution on the creation of Polish-Bulgarian, Polish-Rumanian and Polish-Hungarian Economic Cooperation Commissions.

In addition, a resolution was adopted authorizing the Deputy Chairman of the Committee for Economic and Scientific-Technical Cooperation with Foreign Countries, Deputy Minister, Roman Fidelski, to approve subject matter reported by Poland at bilateral sessions of Scientific-Technical Commissions and to approve the protocols of the Scientific-Technical Committee Sessions.

- ^{on}
~~ed~~ 3) After listening to information presented by the Chairman of the last session of the European Economic Commission, Prof. dr. O. Lange,

SECRET

on the discussions of the Session, it was decided:

a) to recommend that the Ministry of Foreign Affairs prepare a report

25X1

including the past period and listing the achievements and shortcomings in utilizing cooperation within the European Economic Commission and other international economic organizations to which Poland belongs or with which it cooperates.

b) on the basis of the material mentioned in point a) above, the Committee will draw up a plan for further cooperation within the European Economic Commission. The leading idea of this program should be more extensive participation in the European Economic Commission agendas and the maximum utilization of contributions for international economic organizations through scholarships for Polish experts, making use of exports, continual information on the technical situation in various sectors, etc.

- End -

25X1

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Biuletyn Informacyjny
do użytku służbowego

ROK 1958

WARSZAWA

NR 1

**Komitet Współpracy Gospodarczej
i Naukowo-Technicznej z Zagranicą
przy Radzie Ministrów**

Od Redakcji

Nasza sytuacja gospodarcza zależy w dużym stopniu od szeroko pojętej współpracy gospodarczej z zagranicą. Bez rozwoju handlu zagranicznego, systematycznego zwiększania obrotów, bez szerokiego wyniesienia w dziedzinie osiągnięć technicznych i naukowych, niemożliwy jest szybki rozwój naszej gospodarki. Współczesny poziom produkcji, wymagający daleko posuniętego podziału pracy nie tylko wewnątrz kraju, ale również i w skali międzynarodowej.

Dostawy surowców i materiałów ze Związku Radzieckiego, Chin i innych krajów obozu socjalistycznego są podstawowymi źródłami zaopatrzenia naszego przemysłu. Dostawy sprzętu inwestycyjnego z ZSRR, NRD, CSR i innych krajów demokracji ludowej są warunkiem dalszego uprządkowania kraju. Jednocześnie kraje te są podstawowymi rynkami zbytu naszych produktów, przeznaczonych na eksport, są tradycyjnymi i pewnymi odbiorcami polskiego węgla, maszyn i urządzeń przemysłowych. Niezależnie od ścisłej współpracy gospodarczej z krajami socjalistycznymi, dążymy do rozszerzenia wymiany handlowej, o także współpracy naukowej, technicznej i kulturalnej z krajami kapitalistycznymi, czemu dawane wielokrotnie wyraz zarówno w wypowiedziach jak i w konkretnych poczynaniach.

Celem biuletynu jest informowanie o przebiegu, osiągnięciach, trudnościach i wynikach współpracy gospodarczej oraz o działalności Komitetu i komitetów współpracy resortów gospodarczych. Biuletyn jest przeznaczony zarówno dla odpowiedzialnych pracowników aparatu partyjnego jak pracowników aparatu państwowego bezpośrednio interesujących się tymi zagadnieniami.

Przewiduje się, że Biuletyn będzie ukazywał się raz na kwartał. Przedkładając pierwszy numer biuletynu, Komitet Redakcyjny zwraca się do czytelników z uprzejmą prośbą o krytyczne uwagi tak w stosunku do zawartych w bieżącym numerze materiałów jak też i ewentualnych wniosków, dotyczących artykułów i informacji, które wydawałoby się celowym zamieścić w przyszłości.

Jednocześnie prosimy o jak najszerszą współpracę, którą między innymi wyobrażamy sobie poprzez nadsyłanie artykułów, wiążących się tematycznie z zagadnieniami współpracy.

o p i s   t r e ś c i

	Str.
Wstęp	1 ✓
Praca Wzajemnej Pomocy Gospodarczej - mgr.inż.R.Fidelski	2 ✓
Przebieg działalności Stałych Komisji RWPG	12 ✓
IV Sesja Stałej Komisji Chemicznej RWPG	21 ✓
XIII Posiedzenie Polsko-Czechosłowackiego Komitetu Współpracy Gospodarczej	25 ✓
Sesja Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej	29 ✓
Sesja Polsko-Chińskiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej	31 ✓
XI Sesja Polsko-Czechosłowackiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej	32 ✓
Współpraca krajów socjalistycznych w zakresie poczty i telekomunikacji	33 ✓
I Konferencja w sprawie międzynarodowego systemu rurociągów naftowych krajów RWPG	35 ✓
Informacje i komunikaty:	
1) z prac Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą	38 - 39
2) uchwały i zarządzenia dotyczące działalności Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą	39 - 39

redaguje zespół: F.Atkonis, E.Kierska, L.Sułkowski.
telefon: 21-67-03.

- 2 -

Mgr inż. Roman Piłecki

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej

1. Rys historyczny.

Brak publikacji polskich a także mała ich ilość w prasie zagranicznej wywołuje konieczność przy rozpatrywaniu rocznej działalności Polski w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej sięgnięcia wstecz i krótkiego omówienia historii Rady.

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, zwana w skrócie RWPG, powstała w 1949 roku na podstawie porozumienia grupy sześciu państw socjalistycznych, a mianowicie Bułgarii, Czechosłowacji, Polski, Rumunii, Węgier i Związku Radzieckiego. Wkrótce przystąpiła do RWPG Albania, a w 1950 roku Niemiecka Republika Demokratyczna.

Głównym celem Rady było zwiększenie obrotów wzajemnych między krajami członkowskimi dla zabezpieczenia wzajemnych potrzeb surowców, materiałów oraz wyrobów gotowych, a zwłaszcza maszyn i urządzeń niezbędnych do rozbudowy i uprzemysłowienia kraju.

Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej powstała jako organizacja europejska. Ograniczenie działalności Rady do terytorium Europy nie przeszkadza jednak w nawiązaniu współpracy z krajami Azji.

Socjalistyczne kraje Azji biorą udział w pracach Rady w charakterze obserwatorów, a mianowicie Chińska Republika Ludowa, Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna, Mongolia oraz Demokratyczna Republika Wietnamu. W 1958 roku kraje te wyraziły nawet chęć głębszego zacieśnienia więzów współpracy z RWPG.

Regulamin pracy Rady przewiduje, że sesje Rady odbywają się kolejno w stolicach krajów członkowskich, przy czym przewodniczy na sesji przedstawiciel Rządu kraju, w którym odbywa się sesja.

Przedstawicielami rządów w RWPG są najczęściej wicepremierzy.

Polskę reprezentuje od kilku lat Wiceprezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz..

Dla prowadzenia bieżącej działalności wyłoniony został sekretariat Rady. Zadaniem jego jest prowadzenie systematycznej organizatorskiej pracy skierowanej do wykonania uchwał Rady i jej organów i rozwoju wielostronnej współpracy gospodarczej.

Do zadań sekretariatu należy między innymi przygotowanie materiałów i dokumentów na sesję Rady i na posiedzenia zwoływane w ramach RWPG, organizowanie realizacji uchwał Rady i jej organów, organizacyjne funkcje związane z przygotowywaniem wielostronnych umów, wynikają-

- 3 -

cych z uchwał Rady. Ponadto sekretariat wydaje biuletyny i przeglądy gospodarcze ilustrujące sytuację i rozwój gospodarek krajów uczestników Rady. Pracami sekretariatu kierują sekretarze Rady - obywatel radziecki - Mikołaj Padejew, naznaczony na te stanowisko na IX sesji Rady. Sekretarz ma dwóch zastępców, którymi są Polak - H. Różański oraz Czech - P. Hamous.

W RWPG obowiązuje zasada jednomyślności. Ponadto uchwały Rady ma charakter fakultatywny i wchodzi w życie - w wypadkach wymagających tego - po podpisaniu odpowiednich umów dwu lub wielostronnych, względnie w sprawach nie wymagających podpisania umów po wymianie oświadczeń rządów krajów o przyjęciu obowiązków wynikających dla nich z odpowiednich uchwał.

Każde państwo członkowskie akredytuje przy siedzibie RWPG w Moskwie stałego zastępcę przedstawiciela rządu. Konferencja zastępców przedstawicieli krajów w RWPG jest stale działającym organem Rady, którego zadaniem jest pomaganie w realizacji współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej. Konferencja ta wstępnie rozpatruje szereg spraw celem wypracowania wspólnego stanowiska państw członkowskich, przygotowuje niektóre projekty uchwał na sesję Rady, a także rozwiązuje szereg problemów bieżącego charakteru. Konferencje odbywają się w zasadzie 2 razy miesięcznie, z tym, że przewodniczącym konferencji jest kolejno jeden z zastępców. Kadencja przewodniczącego trwa 3 miesiące.

2. Sprawy wymiany towarowej.

Podstawowym celem utworzenia RWPG był wzajemnie korzystny rozwój wymiany towarowej między krajami członkowskimi.

Na skutek częściowej blokady gospodarczej, zastosowanej wobec krajów socjalistycznych przez Stany Zjednoczone i ich sojuszników, a także na skutek polityki dyskryminacyjnej przez nie prowadzonej, narodził się szereg wyników na tym tle problemów gospodarczych rozwiązanych wspólnymi siłami, a zwłaszcza zabezpieczyć kraje demokracji ludowej w dostawy niezbędnych towarów. Należy stwierdzić z całą stanowczością, że kraje RWPG wyszły obronną ręką z próby nacisku gospodarczego, zastosowanego przez niektóre państwa zachodnie. Na odwrót, zastosowano przez państwa zachodnie embargo na eksport do krajów Europy Wschodniej szeregu surowców i urządzeń, przyspieszyło jedy - nako prace nad zwiększeniem produkcji odpowiednich towarów oraz za - intensyfikowało prace nad wzrostem wymiany towarowej dla zabezpiecze - nia wojennych potrzeb.

- 4 -

O warości wymiany najlepiej świadomy następująca tabela:

obroty globalne między krajami RWPG
w miliardach rubli

1950 r.	1955 r.	1956 r.	1957 r.
20	37	39	46
wskaznik wzrostu (1950 r. = 100)			
100	185	195	230

Jak wynika z powyższej tabelki, wzrost obrotów wzajemnych między krajami - członkami RWPG był w ubiegłym okresie znaczny.

Również w 1958 r. znacząco się nadał wzrost obrotów, a mianowicie: obroty w I-ym kwartale 1958 r. wzrosły o około 10% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Również obroty Polski z krajami RWPG wzrosły w tym okresie znacznie. Przy obrotach Polski z krajami RWPG w 1950 r. wynoszących 3,04 miliarda rubli, notujemy w 1956 r. obroty rzędu 4,6 miliarda rubli (wskaznik 152).

W roku 1957 obroty z krajami członkowskimi wykazują dalszy, 6-cio procentowy wzrost, osiągając wskaznik 162 w stosunku do 1950 r. przyjętego za 100. Oznacza to jednak, że obroty Polski z krajami członkowskimi rosły wolniej niż wzajemne obroty pozostałych uczestników RWPG. Złożyły się na to szereg powodów i trudności.

Przede wszystkim decydujący wpływ miał spadek eksportu węgla, będący wynikiem nieznaczniego wzrostu wydobycia przy silnym wzroście zapotrzebowania i konsumpcji wewnętrznej. Ilustrują to szereg następujące dane:

Eksport węgla z Polski w milionach ton

1950 r.	1955 r.	1956 r.	1957 r.
26,5	24,1	19,2	13,6

Dwukrotnemu spadkowi eksportu węgla kamiennego w ciągu 7 lat towarzyszyło jednocześnie zmniejszenie - wprowadzając już o mniejszym znaczeniu - eksportu innych wyrobów jak np. cementu z 674 tys. ton w 1955 r. do 152 tys. ton w 1957 r.

Chcąc nie tylko utrzymać, ale systematycznie zwiększać import - co było i jest koniecznością związaną przede wszystkim ze wzrostem produkcji przemysłowej i związanym z tym wzrostem zapotrzebowania na surowce - należało te dotkliwe spadki eksportu skompensować intensyfikacją eksportu innych wyrobów, a przede wszystkim wzrostem eksportu maszyn. Przebieg eksportu maszyn przedstawia następująca tabela:

Eksport maszyn i urządzeńOgółem

miliony rubli

1950 r.	1955 r.	1956 r.	1957 r.
137	480	615	810
wskaznik wzrostu (1950 r. = 100)			
100	244	312	414

Jak widać z powyższej tabelki w okresie tych siedmiu lat, w ciągu których notujemy dwukrotny spadek eksportu węgla uzyskaliśmy ponad czterokrotny wzrost eksportu maszyn, lub też w cyfrach absolutnych wzrost o ponad 600 milionów rubli. Wprawdzie wzrost ten nie kompensuje strat w dewizach wywołanych spadkiem eksportu węgla, pozwala jednak na złagodzenie skutków tego spadku.

Warto wspomnieć, że w I-szym półroczu 1958 r. nastąpił dalszy poważny wzrost eksportu maszyn. Wg tymczasowych danych eksport maszyn i urządzeń wyniósł w tym okresie 417 mil. rubli, tj. osiągnął 38 % wzrostu w stosunku do I-go półroczu 1957 r.

Należy przy tym zaznaczyć, że olbrzymi ten bądź co bądź wzrost eksportu maszyn został uzyskany przede wszystkim na gruncie rozszerzenia współpracy między Polską a krajami socjalistycznymi.

Świadczy o tym chociażby to, że na 810 rubli eksportu globalnego maszyn w 1957 r. 584 miliony rubli przypada na kraje członkowskie RWPG, tj. 72%.

Ponadto do innych krajów socjalistycznych (Chińska Republika Ludowa i inne) wyeksportowaliśmy w tym roku maszyn za ponad 150 milionów rubli, a więc łączny eksport maszyn i urządzeń do krajów socjalistycznych wynosi ponad 90% całego eksportu maszynowego.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że tak znaczne rozszerzenie eksportu maszynowego możliwe było jedynie na gruncie wzmocnienia więzów współpracy między Polską a krajami socjalistycznymi, w czym poważną rolę odgrywa Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

3. Rozszerzenie form współpracy gospodarczej.

Kilkuletnia działalność RWPG nacechowana była próbami poszukiwania właściwych form i metod współpracy.

Poczynając od 1954 r. praca Rady przynosi znaczne wzbogacenie form współpracy. Rozpoczynają się wtedy pierwsze rozmowy na temat koordynacji planów wieloletnich, czemu ze względu na doniosłość problemu poświęca się oddzielny ustęp. W tym czasie rodzi się idea stworzenia nowych organów RWPG, t.j. stałych branżowych Komisji Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej. Komisje te utworzone uchwałą

- 6 -

7-ej sesji RWPG (Berlin 1956 r.). uzupełnione uchwałami 9-ej sesji (czerwiec 1958 r.) tworzą nową obiecującą formę współpracy. W chwili obecnej działają następujące stałe Komisie RWPG:

Komisja węglowa z siedzibą w Warszawie.

Komisja hutnictwa żelaza z siedzibą w Moskwie.

Komisja dla spraw nafty i gazu z siedzibą w Bukareszcie.

Komisja hutnictwa metali nieżelaznych z siedzibą w Budapeszcie.

Komisja chemiczna z siedzibą w Berlinie.

Komisja energetyczna z siedzibą w Moskwie.

Komisja maszynowa z siedzibą w Pradze.

Komisja rolnicza z siedzibą w Sofii.

Komisja handlu zagranicznego z siedzibą w Moskwie.

oraz Komisje ekonomiczna, transportowa i budowlana, które są w trakcie organizacji.

Komisje mają dość różne formy organizacyjne, zależne od potrzeb i zakresu ich pracy. Wszystkie one posiadają własne sekretariaty, będące częścią składową sekretariatu RWPG. Sekretariaty Komisji podobnie jak sekretariat Rady stanowią aparat międzynarodowy i składają się ze specjalistów różnych krajów. Przyjęto jednak zasadę, że przewodniczącym i sekretarzem Komisji jest obywatel tego kraju, w którym mieści się siedziba Komisji.

O znalezieniu jakie rządy krajów przywiązują do stałych Komisji RWPG świadczy fakt, że członkami Komisji z ramienia poszczególnych krajów są ministrowie lub wiceministrowie. Komisje działają według ustalonego przez siebie tematycznego i kalendarzowego planu pracy, ustalonego na rok. Dla przeprowadzenia określonego tematu powołuje się najczęściej specjalną grupę roboczą, która przygotowuje konkretne wnioski i zalecenia dla Komisji. W niektórych Komisjach o dość szerokim zakresie działania zaszła konieczność utworzenia stałych sekcji branżowych. I tak Komisja maszynowa utworzyła szereg sekcji branżowych, jak sekcja elektrotechniczna, sekcja okrętowa, sekcja przemyśłu samochodowego i inne.

Trudno dziś dać jakąś poważniejszą ocenę pracy stałych Komisji RWPG. Okres roku, czy półtora roku jest bowiem zbyt krótki dla pracy międzynarodowego organu, by móc ocenić skuteczność jego pracy. Można jednak z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że ten dość krótki czas pozwolił na zawiązanie szeregu cennych i owocnych kontaktów osobistych między działaczami gospodarczymi i ekspertami poszczególnych krajów, znaczenia których nie wolno niedoceniać.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że współpraca gospodarcza, współpraca w dziedzinie wymiany doświadczeń technicznych i organizacyjnych może się rozwijać szybciej na bazie osobistej znajomości i wzajemnego po-

rozumienia się ludzi. Ponadto praktyczne zwolnienia posiedzeń Komisji, sekcji i grup roboczych w różnych krajach członkowskich pozwala na poznanie przemysłu poszczególnych krajów, na zapoznanie się z jego możliwościami produkcyjnymi oraz potrzebami. Wreszcie wspólne omawianie szeregu tematów gospodarczych i technicznych rozszerza możliwości i ułatwia nowe spojrzenie na wiele spraw oraz pozwala na znalezienie rozwiązań, które w innych warunkach byłoby wysoce utrudnione.

Jednym z istotnych tematów wymagających rozwiązania w skali międzynarodowej w ramach EWPG jest problem międzynarodowego podziału pracy, a zwłaszcza problem specjalizacji i kooperacji przemysłowej. Jest to bez wątpienia jeden z najważniejszych problemów, stojących przed Radą i jej organami, a jednocześnie jedna z najbardziej złożonych i trudnych spraw do zbadania i rozwiązania. Specjalizacja w przemyśle poszczególnych krajów jest bowiem wynikiem szeregu czynników. Przede wszystkim należy się tu liczyć z określonym, aktualnie istniejącym stanem faktycznym, będącym rezultatem historycznie zaistniałych faktów, w czasie przedwojennym, niekiedy z okresu wojny, dość często w okresie po wyzwoleniu, lecz przed przystąpieniem przez EWPG do prac nad koordynacją planów i specjalizacją. Istniejący stan rzeczy w dziedzinie produkcji a czasem pewne fakty niewidoczne jeszcze w sferze produkcji a zaistniałe w postaci mniej lub bardziej zasłanianych inwestycji tworzą elementy, stanowiące punkt wyjścia do dalszych prac i rozważań.

Dlatego rozwój specjalizacji produkcji w krajach EWPG winien być ściśle powiązany i analizowany na tle perspektywicznych planów rozwojowych krajów członkowskich. Prace w dziedzinie specjalizacji dotyczyć winny w pierwszym rzędzie opanowania towarów nowych, dotąd nie produkowanych, co znalazło wyraz w postanowieniach sesji Rady. Niezależnie od tego pracuje się również nad specjalizacją wyrobów już opanowanych, która przynieść może zwiększenie efektywności a więc która stwarza warunki do obniżki kosztów własnych. Podjęcie decyzji w dziedzinie specjalizacji w każdym przypadku wymaga rachunku ekonomicznego.

Dzięki współpracy gospodarczej można zaobserwować ostatnio poważny wzrost kooperacji zwłaszcza w dziedzinie przemysłu maszynowego. Polega to między innymi na budowaniu wspólnym pewnych obiektów przemysłowych, co ma np. miejsce przy budowie cukrowni polskich w Ch.R.L. przy pewnej kooperacji z czeskim przemysłem maszynowym. Podobnie przy dostawach cementowni i innych obiektów z HRD dla Polski dochodzi do licznych porozumień odnośnie współdziałania przy tych dostawach polskich fabryk maszynowych. Jak wiadomo budowa rumuńskiej fabryki celulozowej opartej o zasoby naddunajskiej trzciny opiera się na dosta-

- 8 -

wach 3 państw: Czechosłowacji, NRD i Polski.

Pierwsza poważna próba uzgodnienia specjalizacji niektórych maszyn dokonana została na posiedzeniu grupy roboczej RWFG w 1956 r. i znalazła wyraz w odpowiedniej uchwale 7-ej sesji RWFG. Odnosna uchwała 7-ej sesji stanowi niewątpliwie poważny wkład w sprawę specjalizacji produkcji przemysłu maszynowego w skali międzynarodowej. Stanowi ona punkt wyjścia dla dalszych prac w tej dziedzinie, prac dotyczących pogłębienia szeregu ustaleń, dokonania szeregu kalkulacji i zawarcia odpowiednich porozumień. W niektórych przypadkach dokonana specjalizacja wymaga uzupełnień, poprawek, a niekiedy nowego podejścia. Zmiany gospodarcze zachodzące w poszczególnych krajach oraz zmiany techniczne dokonujące się w konstrukcji, a czasem w technologii poszczególnych wyrobów wymagają i wymagać będą rozpatrywania ponownego pewnych dawniej przyjętych ustaleń. Dlatego sprawy specjalizacji i kooperacji w przemyśle muszą być traktowane jako stale aktualne, wymagające studiów, wzajemnych konsultacji a przede wszystkim wyciąganie wniosków dających wzajemne korzyści gospodarcze, a więc opartych o rachunek ekonomiczny.

4.. Współpraca naukowo-techniczna.

Jedną z istotnych dziedzin współpracy państw - członków RWFG stanowi wzajemna wymiana doświadczeń naukowo-technicznych. O wadze jaką przywiązuje Rada do tych spraw świadczy fakt, że już na 2-gim posiedzeniu RWFG w 1949 r. ustalono zasady organizacji wzajemnej pomocy naukowej i technicznej oraz sposoby realizacji.

Przekazywanie doświadczeń technicznych, nowych osiągnięć naukowo-badawczych, dokumentacji technologicznej i konstrukcyjnej odbywa się w myśl założeń Rady na podstawie dwustronnych uzgodnień i według faktycznie poniesionego kosztu przygotowania dokumentacji do przekazania, a więc koszty tłumaczenia (tam gdzie to jest ustalone), powielenie itp. a także koszty utrzymania ekspertów udzielających pomocy technicznej. Ustalono, że świadczenia licencyjne nie będą pobierane. Na podstawie tej uchwały oraz w oparciu o wcześniejsze doświadczenia dwustronnej współpracy w tej dziedzinie, a zwłaszcza w oparciu o wyniki polsko-radzieckiej komisji współpracy naukowo-technicznej, która rozpoczęła pracę w 1947 r., kraj nasz zawarł odosobne porozumienie z wszystkimi krajami socjalistycznymi. Odnosne rządowe dwustronne Komitety dotyczą do chwili obecnej między Polską a innymi krajami socjalistycznymi. Polska uzyskała na tej drodze poważną pomoc techniczną przede wszystkim od ZSRR, wyrażającą się udostępnieniem nam swoich doświadczeń technologicznych, konstrukcyjnych i innych. W.in. na ostatniej sesji polsko-radzieckiej Komisji, odbytej w Moskwie w lipcu 1958 r. podjęte uchwały o przekazaniu Polsce szeregu niezwykle cennych dla naszego przemysłu chemicznego dokumentacji projektowych i technologicznych.

- 9 -

Powstanie wielostronnych branżowych Komisji RWPG pozwala na nowe spojrzenie na sprawy wzajemnej pomocy technicznej. Dlatego obecnie trwają prace i wymiana poglądów na temat dalszego ulepszania form współpracy w tej dziedzinie.

5. Sprawy koordynacji planów wieloletnich.

Pierwsze prace nad uzgodnieniem planów wieloletnich w punktach wzajemnego zaszczepiania się gospodarki poszczególnych krajów członkowskich rozpoczęły się w 1955 roku i prowadzone były na dość szerokim froncie w 1956 roku. Dzięki ujednoliceniu okresów wieloletniego planowania w większości krajów - uczestników RWPG (przyjęto czasokres 1956-1960) prace nad koordynacją planów wieloletnich zostały ułatwione. Wyniki tych prac, w których brało udział dziesiątki specjalistów z każdego kraju, zostały podsumowane i ujęte w formie odpowiednich uchwał podczas 7-ej berlińskiej Sesji RWPG. Uchwały tej sesji stanowią próbę dalszego rozszerzenia współpracy gospodarczej krajów socjalistycznych przez skoordynowanie niektórych, wzajemnie powiązanych działów gospodarki narodowej oraz gałęzi przemysłu. Nie ulega wątpliwości, że zalecenia Rady w tej dziedzinie oraz w zakresie wzajemnych dostaw ważniejszych towarów na okres 1957-1960, jako pierwsze doświadczenie działalności w dziedzinie wielostronnej koordynacji planów rozwoju gospodarczego odegrały pozytywną rolę. Sprawy, których nie udało się rozstrzygnąć na 7-ej sesji Rady, były omawiane w trybie dwu-i wielostronnym na szczeblu ekspertów, lub Komisji Rady i znalazły swoje uzupełniające omówienie na 8-ej Warszawskiej Sesji Rady w czerwcu 1957 roku. Sesja ta miała istotne znaczenie w rozwoju wzajemnych stosunków gospodarczych.

Jednym z ważnych problemów rozpatrzonych na 8-ej sesji była sprawa udziału krajów w rozwoju przemysłu węglowego Polski. Zawarta z NRD umowa o jej udziale w rozwoju wydobycia węgla brunatnego w Polsce w postaci kredytu w wysokości 400 milionów rubli w formie dostaw urządzeń, towarów i pomocy technicznej, a także następnie umowa z Czechosłowacją o jej udziale w rozbudowie kopalnictwa węgla kamiennego, w postaci kredytu w wysokości 250 milionów rubli jest wynikiem prac dokonanych na sesjach RWPG (zwłaszcza na 7-ej i 8-ej) oraz w innych organach Rady.

Ponadto 8-ma sesja RWPG na podstawie doświadczeń, związanych z koordynacją planów i z określeniem wzajemnych dostaw ważniejszych towarów na okres 1957-1960 doszła do wniosku, że istnieje potrzeba w przyszłości koordynować narodowe plany gospodarcze opracowane z perspektywą dłuższego okresu czasu, obejmujące okresy 10-15 lat, w oparciu o które będą uzgodnione wzajemne dostawy na przeciąg krótszych okresów. W ten sposób 8-ma warszawska sesja RWPG stała się punktem wyjścia do prac nad wielostronną koordynacją planów perspektywicznych.

- 10 -

Zostało ustalone, że koordynacja planów obejmuje jedynie najważniejsze dziedziny, jak baza paliwowo-energetyczna, hutnictwo żelaza i metali nieżelaznych wraz z bazą surowcową, podstawowe produkty chemiczne, najważniejsze branże przemysłu maszynowego, niektóre sprawy związane z bilansem surowców rolniczych, pewne wspólne sprawy transportowe i niektóre inne.

W wyniku szeregu prac przygotowawczych 9-ta sesja RWPG ustaliła ramowy program i terminarz prac nad uzgodnieniem planów perspektywicznych, postanawiając, że plany na okres 1961-1975 będą omówione i skoordynowane do końca 1960 roku, zaś plany do 1965 roku - do połowy 1959 roku. W ten sposób próbuje Rada zapobiec tym trudnościom, które istniały przy koordynacji poprzedniego planu a wynikały z tego, że prace te wykonywano już w trakcie realizacji planu.

Uzgodnienie wzajemnych dostaw ważniejszych towarów na okres do 1965 roku już do połowy 1959 roku pozwoli krajom na ostateczne opracowanie swojego wewnętrznego planu w czasie dostatecznie wyprzedzającym okres jego realizacji. Tryb wielostronnego uzgodnienia planów rozwoju gospodarki narodowej przyjęto taki, że najpierw, tj. w ciągu 1958 roku winny być na drodze dwustronnej uzgodnione wzajemne dostawy ważniejszych towarów tak, by wielostronne rozmowy mogły rozpatrzyć tylko te sprawy, których rozwiązać nie można względnie się nie udało na drodze dwustronnej.

W ten sposób dwustronne porozumienia stają się zarówno uwieńczeniem wielostronnych uzgodnień (np. podpisanie umów dwustronnych, wynikających z wielostronnych uzgodnień), jak też i początkiem prac nad rozwojem współpracy gospodarczej.

6. Problemy koordynacji działalności polskich organów współpracy z zagranicą.

Jak podkreśliłem uprzednio istnieją niewątpliwie obiektywne trudności w rozwoju międzynarodowej współpracy gospodarczej.

Należy jednak stwierdzić, że obok czynników obiektywnych działają tu również czynniki subiektywne, polegające na nieumiejętności wykorzystania przez niektórych naszych delegatów w poszczególnych organach RWPG i innych organach współpracy tych wszystkich rozległych możliwości, jakie dać może współpraca. Odczuwano przy tym w kraju brak koordynacji poczynił poszczególnych przedstawicieli Polski w komisjach RWPG i działalności naszych delegatów i resortów w innych międzynarodowych gospodarczych organizacjach.

Dla usunięcia tej luki rząd podjął z początkiem 1958 roku uchwałę o utworzeniu Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z zagranicą przy Radzie Ministrów.

- 11 -

Przewodniczącym Komitetu został mianowany wiceprezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz. W skład Komitetu, obok stale urzędującego zastępcy przewodniczącego oraz sekretarza Komitetu, wchodzi jako członkowie stali: Minister Handlu Zagranicznego, Minister Finansów, Zastępca Przewodniczącego Komisji Planowania, a także Wiceminister Spraw Zagranicznych i Wiceminister Przemysłu Ciężkiego oraz ministrowie lub wiceministrowie innych resortów gospodarczych jako członkowie niestali.

Do zadań Komitetu należy koordynacja pracy resortów oraz przedstawicieli Polski do międzynarodowych organizacji gospodarczych w celach wzrostu współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej oraz wzrostu wzajemnie korzystnych obrotów handlowych. Podstawowe problemy omawiane są i rozstrzygane przy tym na posiedzeniach Komitetu, natomiast bieżącą pracą zajmuje się kilkunasto-osobowe biuro Komitetu, działające pod kierunkiem Sekretarza Komitetu.

Komitet Współpracy z Zagranicą rozpoczął swoją działalność w maju 1958 r. Przedmiotem szczególnego zainteresowania Komitetu jest oczywiście Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej. Przywiązuje on jednak duże znaczenie do rozwoju współdziałania Polski z innymi światowymi organizacjami, do których Polska należy, jak Europejska Komisja Gospodarcza ONZ wraz z 8-ma czynnymi Komitetami Komisji i wiele innych.

- 12 -

Przegląd Działalności Stałych Komisji Rady

Wspólnej Pomocy Gospodarczej

I. Informacje ogólne

Przegląd działalności Stałych Komisji RWPG i próba jej oceny zostały dokonane na podstawie sprawozdań z dotychczasowej działalności tych Komisji, nadesłanych przez Przewodniczących Delegacji Polskich do poszczególnych Komisji.

Ponieważ tego rodzaju sprawozdania były złożone po raz pierwszy oraz ponieważ Komitet w swej krótkiej dotychczasowej działalności nie zdążył jeszcze wypracować właściwych form sprawozdawczości - przeto uzyskany materiał pozwala jedynie na dokonanie ogólnego przeglądu działalności Komisji, bez szczegółowej analizy tej działalności.

W ramach RWPG do IX Sesji działało 13 Stałych Komisji Branżowych i jedna Stała Grupa Robocza Transportu.

Organizacja niektórych Komisji, poza składem samej Komisji, obejmuje jako organy stałej współpracy sekcje, podsekcje i grupy robocze długookresowe, a ponadto w zależności od potrzeb powoływane są dla określonych zadań grupy robocze składające się z ekspertów zainteresowanych krajów - członków RWPG.

W okresie od IV kwartału 1956 r. do 15.6.1958 r. odbyło się:

- 34 posiedzenia 13 Stałych Komisji i jednej Stałej Grupy Transportu

- 93 posiedzenia 38 Stałych Sekcji

- 243 posiedzenia 7 stałych podsekcji, 11 długookresowych grup roboczych oraz posiedzeń czasowych grup ekspertów

- 25 posiedzeń innych - to znaczy Przewodniczących lub Sekretarzy Stałych Delegatów Komisji lub Sekcji itp.

w powyższych posiedzeniach wzięło udział ze Strony Polskiej ponad 450 delegatów.

II. Zadania Komisji oraz przegląd ważniejszych prac tych Komisji

Na VII Sesji RWPG powołano Stałe Komisje Branżowe oraz określone zadania dla poszczególnych grup tych Komisji a mianowicie:

- Komisja hutnictwa żelaza i stali - z siedzibą w Moskwie,
- Komisja metali nieżelaznych - z siedzibą w Budapeszcie,
- Komisja przemysłu węglowego - z siedzibą w Warszawie,
- Komisja przemysłu naftowego i gazowego - z siedzibą w Bukareszcie,

- 13 -

6. Komisja przemysłu chemicznego - z siedzibą w Berlinie.
5. Komisja przemysłu maszynowego - z siedzibą w Pradze.
7. Komisja geologii - z siedzibą w Moskwie.
8. Komisja rolnictwa - z siedzibą w Sofii.
9. Komisja drewna i celulozy - z siedzibą w Budapeszcie.

Dla tej grupy Komisji ustalono następujące zadania:

- a) rozpracowanie wspólnie interesujących zagadnień ekonomicznych dotyczących poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej oraz ekonomicznego wykorzystania istniejących środków produkcyjnych na podstawie dalszego rozwoju specjalizacji i kooperacji przemysłu pomiędzy stronami, a także uzgodnienie planów dalszego rozwoju poszczególnych gałęzi gospodarki;
- b) rozpracowanie problemów i zagadnień naukowo-technicznych;
- c) rozpracowanie jednolitych norm oraz innych parametrów niezbędnych dla współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

Ponadto ustalono, że Komisja współpracy w dziedzinie Rolnictwa powinna zająć się zagadnieniami dotyczącymi przemysłu spożywczego surowców rolniczych dla przemysłu lekkiego, zaś komisja w dziedzinie drewna i celulozy - rozpracowaniem propozycji dotyczących rozwoju gospodarki leśnej, ekonomicznego wykorzystania drewna jego odpadów a także zagadnień dotyczących materiałów zastępczych oraz rozwoju przemysłu celulozowego.

0. Komisja Handlu Zagranicznego - z siedzibą w Moskwie z zadaniami:
  - rozpracowania zagadnień dotyczących handlu zagranicznego między stronami - członkami RWPG;
  - koordynacji handlu zagranicznego między członkami RWPG i krajami kapitalistycznymi.
1. Komisja dla koordynacji projektowania i budowy kompletnych obiektów dla rynku zagranicznego - z siedzibą w Moskwie z zadaniem
  - przygotowania propozycji koordynacji wysiłków stron - członków RWPG w dziedzinie budowy obiektów przemysłowych i innych dla krajów słabo rozwiniętych;
  - opracowania i wprowadzenia uzgodnionych środków działania przy występowaniu na rynkach kapitalistycznych.
2. Komisja wymiany energii elektrycznej i wykorzystania zasobów wodnych Dunaju - z siedzibą w Moskwie ukonstytuowała się w marcu 1956 r. z zadaniem:

- 14 -

- aktywizacji wymiany energii elektrycznej między krajami uczestnikami RWPG;
- przygotowania prac badawczych i projektowych związanych z budową urządzeń hydrotechnicznych i elektrowni wodnych na Dunaju w jej biegu poniżej granicy Czechosłowacji i Austrii.

Na VIII Sesji RWPG powołano następujące Komisje:

13. Komisję roboczą do spraw ekonomicznych - z siedzibą w Moskwie z zadaniem:
  - opracowania analiz rozwoju i osiągniętego poziomu ekonomiki krajów - uczestników RWPG;
  - opracowania danych ekonomicznych o krajach kapitalistycznych;
  - rozpatrzenia propozycji Stałych Branżowych Komisji w odniesieniu do podstawowych kierunków rozwoju techniki w gospodarce narodowej krajów - uczestników RWPG.
14. Stałą Grupę Roboczą dla zagadnień transportowych z siedzibą w Warszawie z zadaniami:
  - rozpatrywania problemów ekonomicznych i technicznych rozwoju transportu w powiązaniu z ogólnym rozwojem gospodarczym i potrzebami handlu zagranicznego krajów - uczestników RWPG;
  - uzgadniania perspektywicznych planów rozwoju wszystkich środków transportu;
  - kompleksowego opracowywania problemów, racjonalnego wykorzystania wszystkich środków transportowych dla przewozu towarów eksportowych, importowych i tranzytowych.

Na VII Sesji RWPG postanowiono w odniesieniu do wszystkich Komisji, że w zasadzie posiedzenia Stałych Komisji powinny odbywać się przynajmniej dwa razy do roku.

Praca w Stałych Komisjach do IX Sesji RWPG przebiegała w podstawowych kierunkach ich działalności w sposób następujący:

1. Komisja hutnictwa:

- przeprowadziła w krajach - uczestnikach RWPG rozpoznanie stanu przemysłu hutniczego oraz potrzebnych środków dla jego pełnego wykorzystania;
- opracowała kierunki perspektywicznego rozwoju technicznego hutnictwa;
- dokonała wymiany informacji, referatów i dokumentacji.

- 13 -

2. Komisja metali nieżelazowych

- dokonała wymiany informacji dotyczących zagadnień technicznych technologicznych, umożliwiających przemysłowi metali nieżelazowych wprowadzanie szeregu ulepszeń i unowocześnianie produkcji.

3. Komisja węglowa

- skoordynowała prace instytutów naukowo-badawczych i biur projektowo-konstrukcyjnych;
- opracowała i przyjęła wspólną klasyfikację węgla;
- opracowała bilans paliw do 1960 r. krajów - członków RWPG;
- opracowała i przyjęła jednolitą metodologię sporządzania bilansu paliwowego i paliwowo-energetycznego na okres 1961 - 1975;
- opracowała ocenę zalegania złóż węglowych, co w konsekwencji doprowadziło do zawarcia umów dotyczących kredytów na budownictwo węglowe między NRD i PRL oraz między CSR i PRL.

4. Komisja Naftowa

- opracowała bilanse wzajemnych dostaw ropy i produktów naftowych;
- ustaliła zasady walki z korozją rurociągów;
- dokonała wymiany dużej ilości informacji i dokumentacji, pozwalającej na właściwą koordynację prac naukowo-technicznych i wdrażania nowej techniki, w szczególności w dziedzinie geologii i poszukiwań.

5. Komisja chemiczna

- zebrała informacje potrzebne dla koordynacji i opracowywania perspektywicznych planów przemysłu chemicznego w krajach Rady, a w szczególności:
  - o stanie i kierunkach rozwoju podstawowych gałęzi przemysłu chemicznego,
  - o istniejących i przyszłych deficytach w przemyśle chemicznym,
  - o niewykorzystanych mocach produkcyjnych,
  - o imporcie chemikaliów z krajów kapitalistycznych.

6. Komisja maszynowa

- skoordynowała prace naukowo-badawcze i konstrukcyjne nieomalże całości przem. maszynowego;
- wypracowała niektóre nowe propozycje odnośnie specjalizacji produkcji i pokrycia istniejącego zapotrzebowania w stosunku do przyjętych postanowień na VII Sesji RWPG;

- 16 -

- opracowała wniośki, zacierające do zmniejszenia deficytu łożysk tocznych;
- zorganizowała w zakresie prac naukowo-badawczych liczne konferencje specjalistów dla wymiany informacji i przedyskutowania podstawowych problemów;
- podjęła prace w zakresie normalizacji i typizacji wyrobów w celu zabezpieczenia wymienności elementów i ułatwienia eksploatacji.

7. Komisja geologiczna

Prace Komisji i jej organów roboczych sprowadzały się przeważnie do problemów metodologicznych, jak zagadnienie jednolitej klasyfikacji zasobów, ewidencji zasobów, sporządzania map geologicznych na wspólnych zasadach i jednolitej legendzie, przygotowanie jednolitych form instrukcji prowadzenia prac hydrogeologicznych, interpretacji danych geofizycznych itp.

Poza tym były omawiane zagadnienia konieczności współpracy w zakresie poszukiwań geologicznych w strefach przygranicznych.

8. Komisja rolnicza

Dokonała wymiany informacji, wymianę prac i praktyk naukowo-technicznych, przeprowadziła szereg konferencji naukowych z dziedziny planowania perspektywicznego rolnictwa, mechanizacji, sadownictwa, walki ze szkodnikami, weterynarii oraz zagadnień przemysłu spożywczego.

9. Komisja drewna i celulozy

Problematyka prac Komisji dotyczyła zagadnień:

- gospodarki leśnej i pozyskiwanie drewna,
- przemysłu celulozowo-papierniczego i chemicznego przerobu drewna,
- tartacznictwa i przemysłu drzewnego.

10. Komisja handlu zagranicznego

- uzgodniła i wdrażała w życie zasady koordynacji importu i eksportu na rynkach kapitalistycznych krajów rozwiniętych gospodarczo i słabo rozwiniętych gospodarczo;
- saktywizowała obroty między krajami - uczestnikami RWPG;
- omówiła zasady ustalen cen towarów w obrotach między krajami socjalistycznymi;
- przeprowadziła pracę na temat ramowych kontraktów i ogólnych warunków dostaw.

- 17 -

11. Komisja kompleksowych obiektów

- wypracowała zasady wymiany informacji między przedsiębiorstwami handlu zagranicznego dotyczących ofert, cen, warunków, zawieranych kontraktów;
- dokonała analizy energii potencjalnych rynków pod kątem wydzienia ustalenia kierunków ich rozwoju gospodarczego oraz określenia na tej podstawie perspektyw ośrodków kompleksowych obiektów przemysłowych;
- ustaliła jednolitą nomenklaturę dla szeregu branż kompl. obiektów;
- zapoczątkowała kooperację w dostawach kompleksowych obiektów.

12. Komisja dla spraw wymiany energii elektrycznej i wykorzystania zasobów wodnych Dunaju.

- dokonała wymiany informacji o planach pięcioletnich rozwoju energetyki w okresie do 1960 r. w krajach - uczestnikach Rady;
- opracowała propozycję budowy linii przesyłkowych oraz wymiany energii elektrycznej między krajami uczestnikami Rady; w wyniku tego ustalone m.in., że PRL otrzyma od CSR i WRD na Dolny Śląsk 150 MW w zamian za eksport tejśo mocy z Górnego Śląska do CSR;
- opracowała analizę rozwoju energetyki w krajach-uczestnikach Rady za okres 1951-57 oraz wytyczne dla technicznych kierunków rozwoju energetyki na okres do 1965 r.;
- opracowała wstępne założenia wykorzystania zasobów wodnych Dunaju;
- przystąpiła do opracowania założeń kanału Odra-Dunaj.

13. Komisja robocza do spraw ekonomicznych

Pierwsze posiedzenie konstytucyjno odbyło się w Moskwie 22-24.X.1957 r. Komisja jest w stadium organizacji i wstępnego rozpracowywania tematyki w jej zakresie działania.

14. Grupa robocza dla zagadnień transportowych

- uzgodniła orientacyjny plan przewozu towarów między członkami RWPG na lata 1959-1960;
- opracowała projekt wykaza ilościowych i jakościowych wskaźników dla uzgadniania perspektywicznych planów przewozów;

- 19 -

- opracowała ogólne zasady rozwoju parku wagonowego kolei normalnotorowych i organizacji wzajemnej pomocy wagonowej;
- zapoczątkowała prace nad rozwojem żeglugi śródlądowej, floty morskiej, portów morskich, stoczni i baz remontowych oraz rozpoczęła pracę nad systemem rozrachunków za frachtowanie statków między krajami uczestnikami Rady;
- przeprowadziła szereg konferencji związanych z ustaleniem i organizacją regularnych towarowych linii morskich pomiędzy krajami członkami Rady i krajami kapitalistycznymi. W wyniku czego zawarto szereg dwustronnych umów.

Na IX Sesji RWPG, odbytej w czerwcu 1958 r., odbytej w Bukareszcie, postanowiono powołać Komisje: Ekonomiczną, Transportową i Budowlaną, będące obecnie w trakcie organizacji, oraz postanowiono rozwiązać Komisje: Geologiczną, DREWNA i Celulony, Kompletnych Obiektów, przekazując jednocześnie ich zadania właściwym komisjom branżowym.

III. Próba oceny zakresu i wyników działalności Komisji oraz wniosek

Dla dokonania próby oceny dotychczasowej działalności Komisji należy mieć na uwadze następujące aspekty:

- Komitet nie dysponuje jeszcze kompletnymi materiałami, które pozwoliłyby na pełny obraz działalności, dokonanej w ramach współpracy między krajami uczestnikami RWPG;
- Omawiana w niniejszym przeglądzie działalność Komisji odnosi się do okresu 1-1 1/2 roku ich istnienia. W tym okresie Komisja odbyła łącznie 1-3 posiedzeń.
- W wyniku bezpośrednich konsultacji roboczych nastąpiło wzajemne poznanie się specjalistów, a ponadto dzięki wymianie praktyk, dokumentacji, wymianie informacji itp. osiągnięto również poważne korzyści.

W wyniku tej wymiany można było w szeregu zakładach usprawnić produkcję, ulepszyć względnie zastosować nową technologię, usprawnić wykorzystanie i stocowanie urządzeń, wdrażać do produkcji nowe zdobycze techniki z innych krajów itp.

Osiągnięcia te choć nie są wymierne, jednak w dużym stopniu wpłynęły na podniesienie naszej produkcji.

- 19 -

W związku z dokonanym wyżej przeglądem prac poszczególnych Komisji RWPG nawiązują się do bliższego omówienia następujące zagadnienia:

W omawianym okresie pracy Komisji RWPG ukształtowały się następujące formy organizacyjne i metodologie pracy Komisji.

Półowa Komisji pracowała w zasadzie w układzie: Komisja, Stałe Sekcje i niestałe Grupy Robocze, a pozostałe Komisje pracowały w układzie: Komisje i niestałe Grupy Robocze.

Jaka forma organizacyjna Komisji jest najslusniejsza trudno ocenić na podstawie dotychczasowych doświadczeń.

Jednocześnie nie wydaje się słuszne sugerować jakiegosc czynnego układu organizacyjnego, natomiast niewątpliwie słuszne jest stwierdzenie, że wielostopniowość organizacyjna wpływa opóźniająco na ostateczne uzgadnianie, zatwierdzanie i realizację ustaleń dokonywanych przez organy robocze.

Ogólnie można by stwierdzić, że dobór tematyki był ściśle powiązany z rozwojem prac branżowych komisji w poszczególnych okresach czasu. Początkowo charakterystyczną cechą tematyki była dążność do pogłębiania wymiany informacji i ogólnych danych wzajemnie interesujących kraje - członków RWPG, a następnie w dążeniu do właściwej kooperacji gospodarczej i naukowo-technicznej, tematyka zaczęła przybierać coraz bardziej sprecyzowany charakter.

Jednakże charakterystycznym przejawem w rozrastającej się problematyce było nade wszystko koncentrowanie się na podstawowych problemach perspektywicznych, co w konsekwencji powodowało w wielu przypadkach niewykonywanie lub wykonywanie zadań w opóźnionych terminach.

W tym okresie podstawowe zagadnienia tematyki gospodarczej dotyczące w pierwszym rzędzie problematyki specjalizacji i kooperacji produkcji nie zostały zadowalająco rozwiązane w Stałych Komisjach.

Wydaje się, iż jednym z powodów było nieskoordynowanie wszystkich zamierzeń gospodarczych jak sprawy bilansów płatniczych, umów handlowych itp., które we właściwy sposób zabezpieczyłyby realizację ustaleń podjętych w sprawie specjalizacji i kooperacji produkcji.

Ogólnie można by stwierdzić, że działalność komisji charakteryzuje się trzema etapami:

1. Pierwszy etap to wykorzystanie wzajemnej informacji i wymiany doświadczeń o kierunkach rozwoju poszczególnych gałęzi gospodarczych i osiągniętym poziomie badań naukowych i wdrażania postępu technicznego.

- 20 -

2. Drugi etap to próby i częściowe dokonane uzgodnienia - w metodologii pracy, w ustalaniu jednolitej nomenklatury, danych statystycznych, wskaźnikowych, normatywnych i standardów, oraz zapoznanie się z rynkami zbytu.
3. Trzeci etap obecnie będący w trakcie realizacji to dążność do pogłębienia kooperacji gospodarczej i naukowo-technicznej, określenie zasad i kierunków specjalizacji w poszczególnych krajach RWPG oraz ich częściowe realizacja, uzgodnienie założeń w opracowywaniu planów perspektywicznych i kierunków inwestowania, oraz przyjęcie ich jako kierunków podstawowej dalszej działalności w pracach Stałych Komisji.
Jednocześnie występuje dążenie do usprawnienia dotychczasowej działalności organów roboczych RWPG na podstawie uzyskanego doświadczenia z dotychczasowej działalności.

- 21 -

IV. Sesja Stałej Komisji Chemicznej RWPG

W dniach 28.VII-1.VIII.br. odbyła się w Berlinie IV Sesja Stałej Komisji Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej w dziedzinie Przemysłu Chemicznego.

Obradom Sesji przewodniczył Przewodniczący Stałej Komisji tow. W. Winkler (NRD).

IV Sesja była przedmiotem dużego zainteresowania ze strony kierownictwa RWPG, o czym świadczy udział w niej Sekretarza Rady Wszechspółpracy Gospodarczej tow. B. Poddiejewa i Zastępcy Przedstawiciela Rządu WRL w RWPG tow. Ostrowskiego. Obecni byli również, w charakterze obserwatorów, przedstawiciele Chińskiej Republiki Ludowej i Koreańskiej Republiki Ludowej.

Zastępstwo Ministra Przemysłu Chemicznego inż. A. Radlińskiego, delegacji polskiej na IV Sesję Stałej Komisji Chemicznej, przewodniczył Podsekretarz Stanu inż. A. Kowalski.

Głównym punktem porządku dziennego IV Sesji było omówienie i zatwierdzenie tymczasowej koncepcji rozwoju podstawowych gałęzi przemysłu chemicznego w krajach RWPG do 1975 r., opracowanej przez grupę roboczą planu perspektywicznego na podstawie wniosków brązowych grup roboczych i przy współudziale wybitnych fachowców wszystkich zainteresowanych krajów.

Opracowanie to obejmujące tworzywa sztuczne i żywice syntetyczne, włókna chemiczne, kauczuki syntetyczne, podstawowe surowce organiczne, nawozy mineralne, surowce fosforowe i potasowe, kwas siarkowy, surowce siarkonośne oraz sodę kalcynowaną i kaustyczną daje ogólny pogląd na produkcję i zapotrzebowanie tych podstawowych grup artykułów i surowców chemicznych w krajach RWPG do 1975 r., przeprowadza analizę poziomu technicznego produkcji w porównaniu z poziomem techniki w wysoko uprzemysłowionych krajach kapitalistycznych, obrazuje sytuację w dziedzinie badań naukowych i prac projektowych, zawiera wnioski odnośnie głównych kierunków rozwoju techniki w przemyśle chemicznym Krajów Rady, odnośnie optymalnych wielkości produkcyjnych powiązań z istniejącą bazą surowcową i energetyczną oraz przedstawia propozycje w sprawie koordynacji rozwoju przemysłu chemicznego krajów RWPG z punktu widzenia interesów całego obozu socjalistycznego. Oczywiście, opracowanie to nie jest jeszcze kompletne, gdyż w obecnym stadium prac nad planem perspektywicznym trudno było ustalić faktyczne zapotrzebowanie poszczególnych krajów na produkty chemiczne, określić ostatecznie powiązania między przemysłem chemicznym a pozostałymi gałęziami przemysłu oraz uwzględnić możliwości inwestycyjne poszczególnych krajów dla zabezpieczenia założonego tempa rozwoju przemysłu chemicznego - to jednak już obecnie przedstawia ono dużą

- 22 -

wartość praktyczną dla organów planowania naszych krajów i stanowi ważny krok naprzód w opracowaniu i koordynacji perspektywicznego planu rozwoju przemysłu chemicznego wszystkich krajów Rady jako całości:

Wychodząc z tego punktu widzenia, IV Sesja Stałej Komisji Chemicznej zatwierdziła tymczasową koncepcję rozwoju podstawowych gałęzi przemysłu chemicznego krajów RWPG do roku 1975 i postanowiła:

- a) przesłać powyższe opracowanie Sekretariatowi RWPG w charakterze materiału informacyjnego;
- b) dalej kontynuować prace nad perspektywicznym planem rozwoju przemysłu chemicznego do roku 1975. - ze szczególnym uwzględnieniem problemów specjalizacji i kooperacji produkcji, - i zakończyć je w terminie do 1960 r.;
- c) przyspieszyć prace nad planem rozwoju przemysłu chemicznego krajów Rady w latach 1961-1965, zgodnie z uchwałami i terminami ustalonymi przez IX Sesję RWPG.

W tym celu zobowiązano poszczególne grupy robocze do opracowania w terminie do listopada br. uzupełniających propozycji dotyczących specjalizacji produkcji i budowy nowych zdolności produkcyjnych w zakresie kauczuków syntetycznych, tworzyw sztucznych, petrochemii, produktów nieorganicznych, barwników, środków pomocniczych dla włókiennictwa, artykułów fotochemicznych, wyrobów farmaceutycznych, celulozy i papieru oraz szeregu artykułów przemysłu gumowego.

Poza tym IV Sesja zaleciła, aby zakres wzajemnych dostaw artykułów chemicznych i inne formy kooperacji na lata 1961-1965 zostały możliwie szeroko uwzględnione w dwustronnych umowach, które zgodnie z uchwałą IX Sesji Rady mają być zakończone do października br.;

- a) przedłożyć najbliższej, X-iej Sesji RWPG do rozpatrzenia najważniejsze zagadnienia i wnioski związane z rozwojem, specjalizacją i kooperacją produkcji nawozów mineralnych, tworzyw sztucznych, włókien chemicznych i kauczuku syntetycznego, w latach 1961-1965. Wchodzą tu w grę takie zagadnienia, jak przewidywany w latach 1961-1965 poziom produkcji nawozów mineralnych, tworzyw sztucznych, włókien chemicznych i kauczuku syntetycznego, pokrycie zapotrzebowania na surowce do produkcji nawozów mineralnych w świetle zawartych umów, współpraca wielostronna w rozwoju bazy surowcowej dla produkcji nawozów fosforowych i potasowych (szczególnie interesującym dla Polski jest tu projekt wydobycia

- 23 -

nie i uruchomienie w różnych wysiłkach z zakresu flotacyjnego, op-
tyczów radzieckich z p. Japonia i. ab. NRD, CSR i FRG).
specjalizacja i kooperacja w zakresie... (u tworzywa sztucznych,
włókien chemicznych, kauczków synt. itp.

Ustalono, że wnioski te przygotowuje grupa robocza planu perspekty-
wicznego przy udziale przedstawicieli odpowiednich grup bran-
żowych, do października br.

Równolegle z propozycjami dotyczącymi ważniejszych problemów roz-
wojowych podstawowych gałęzi przemysłu chemicznego, IV Sesja Sta-
łej Komisji Chemicznej postanowiła przedłożyć X-iej Sesji RWPG
również wnioski i dezyderaty w sprawie zabezpieczenia tego prze-
mysłu w niezbędne maszyny, urządzenia, materiały hutnicze,
armaturę i urządzenia dla automatyzacji procesów produkcyjnych.
Materiały powyższe będą opracowane... (wg uzgodnionej nomenklatu-
ry i w porozumieniu z organami Stałej Komisji Masykowej).

Dla oceny i zatwierdzenia wszystkich materiałów i wniosków, które
będą przedłożone X Sesji RWPG, postanowiono zwołać V Sesję Stałej
Komisji Chemicznej w końcu października br.

Zalecając opracowanie konkretnych wniosków w sprawie specjalizacji
i koordynacji produkcji chemicznej, IV Sesja zajęła jednomyślne
stanowisko, że w pracach tych należy uwzględnić sytuację surowcową
energetyczną i kadrową poszczególnych krajów, a równocześnie zwal-
czać tendencje autarkistyczne. Przyjęto również zasadę, że nowe
zdolności produkcyjne, optymalne z punktu widzenia ekonomicznego,
należy w pierwszym rzędzie uruchamiać tam, gdzie są po temu naj-
lepsze warunki naturalne, przy czym produkcję takich podstawowych
grup artykułów chemicznych jak nawozy sztuczne, włókna chemiczne
i tworzywa sztuczne, z uwagi na ich stałe rosnące zapotrzebowanie,
należy rozwijać we wszystkich krajach Rady.

Dużo uwagi poświęciła również IV Sesja Stałej Komisji Chemicznej
sprawom koordynacji prac naukowo-badawczych i projektowych wy-
chodząc z założenia, że tylko na tej drodze można będzie zlikwid-
ować obecne zacofanie w tej dziedzinie i oprzeć dalszy rozwój prze-
mysłu chemicznego krajów Rady o przodujące osiągnięcia współcze-
snej techniki.

Dla realizacji tych zadań powołane dwie niestałe grupy robocze,
a mianowicie: grupę prac naukowo-badawczych i doświadczalnych oraz
grupę projektów i urządzeń dla przemysłu chemicznego.

- 24 -

Zadaniem pierwszej z tych grup jest opracowanie konkretnych zadań zabezpieczających koordynację planów prac naukowo-badawczych i doświadczeń w zakresie 10-ciu najważniejszych zagadnień technicznych; mających podstawowe znaczenie dla rozwoju przemysłu chemicznego w krajach Rady. Przyjęto zasadę, że dla każdego z tematów wytypowany zostanie kraj wiodący, obowiązkiem którego będzie skoordynowanie prac placówek badawczych pozostałych krajów, wyeliminowanie zbędnego dublowania się prac i ustalenie terminów ich wykonania.

Równocześnie grupa ta ma przedstawić wnioski o ewentualnego zakupu niektórych licencji i gotowych projektów z krajów kapitalistycznych.

Grupa projektów i urządzeń, w skład której weszli przedstawiciele naczelnych organizacji projektowych z dziedziny przemysłu chemicznego, gumowego, celulozowo-papierniczego oraz przedstawiciele przemysłu maszynowego winna opracować listę typowych projektów dla zakładów chemicznych, które mają być budowane w latach 1961-1965, wytypować kraje dla opracowania poszczególnych projektów, wyznaczyć terminy wykonania tych projektów oraz ustalić, jakie kraje będą korzystać z opracowanych projektów typowych.

Grupa ta winna poza tym zająć się problemem unifikacji i standaryzacji podstawowych agregatów i urządzeń przemysłu chemicznego, gumowego i celulozowo-papierniczego, ustalić zapotrzebowanie na bardziej skomplikowane urządzenia nieprodukowane dotychczas w krajach Rady wraz z propozycjami co do podjęcia ich produkcji przez poszczególne kraje, oraz sporządzić wykaz aparatury i licencji, przewidzianych do zakupu z zewnątrz, podając równocześnie kraj, który winien w tym celu przeprowadzić odpowiednie rozmowy handlowe.

Termin zakończenia prac przez obie grupy ustalony został na koniec listopada br.

W dalszej części pracy Komisja IV Grupa wykonała wnioski poszczególnych grup roboczych podjęte o okresie międzywojennym i zaleca do ich realizacji, uaktualniła poprawki do Statutu Stałej Komisji i wniosła o rozszerzenie zakresu jej działania o problematykę przemysłu celulozowo-papierniczego. Przyjęła plan pracy Komisji na II półroczu 1958 r., ustaliła schemat i termin wydania biuletynu informacyjnego na 1958 r. i powołała dwie nowe, branżowe grupy robocze, a mianowicie: grupę roboczą przemysłu celulozowego i papierniczego oraz grupę roboczą syntetycznego kauczuku.

- 25 -

II Posiedzenie Polsko-Czechosłowackiego Komitetu Współpracy Gospodarczej

W dniach od 18 do 21 sierpnia br. odbyło się 2-gie posiedzenie Polsko-Czechosłowackiego Komitetu Współpracy Gospodarczej, na którym oceniono wyniki współpracy w okresie od 1-go posiedzenia, tj. października 1957r. oraz przedyskutowano nowe zagadnienia, dotyczące współpracy w przemyśle chemicznym, hutniczym i maszynowym.

Jednym z podstawowych problemów posiedzenia Komitetu były zagadnienia przemysłu chemicznego. W tej dziedzinie zapadły m.in. decyzje odnośnie wzajemnych dostaw w latach 1961-65 takich towarów jak: z PRL do CSR sól przemysłowa, soda kalcyonowana, korbid, elektrody węglowe oraz z CSR do PRL kryolit, nadmanganian potasu, ^{białe} cięte włókna wiskozowe, biel tytanowa.

Obie Strony uzgodniły specjalizację i zwiększenie w latach przyszłych wzajemnych dostaw w zakresie barwników. Strona polska zwiększy m.in. import barwników światłotrwałych, Strona czechosłowacka natomiast pokrywać będzie swoje potrzeby w zakresie barwników trójfenylo-metanowych importem z Polski.

W najbliższym okresie przewiduje się przeprowadzenie spotkania specjalistów przemysłu farmaceutycznego dla skoordynowania produkcji, wzajemnych dostaw i rozszerzenia asortymentu eksportu w przemyśle farmaceutycznym.

Osiągnięto porozumienie co do koordynacji rozwoju produkcji włókien sztucznych. Strona polska skoncentruje w pierwszej fazie swoje wysiłki nad uruchomieniem produkcji włókna akrylonitrylowego a Strona czechosłowacka włókna tereftalowego, przy czym oba kraje począwszy od roku 1964 rozpoczną wzajemnie zaspokajać swoje zapotrzebowanie na oba rodzaje włókien. Jednocześnie obie Strony wymienia swoje doświadczenia produkcyjne oraz potrzebną dokumentację, tak, aby po roku 1965 oba kraje mogły uruchomić w skali masowej produkcję obu rodzajów włókien.

Wysunięty został także problem konieczności podjęcia wysiłków dla zabezpieczenia zamierzonego w PRL, CSR oraz innych krajach członkach EWPG rozwoju przemysłu chemicznego, a w szczególności zabezpieczenia w potrzebne urządzenia przemysłu nawozów azotowych i fosforowych, przerobu ropy i produkcji petrochemicznej, produkcji kauczuku syntetycznego, przemysłu gumowego, włókien sztucznych, mas plastycznych, celulozy i papieru oraz koksochemii.

W tym celu podjęte zostaną, przez specjalną grupę złożoną ze specjalistów obu krajów, prace nad ustaleniem zakresu współpracy przy

- 25 -

projektowaniu, konstrukcji, produkcji i kooperacji przy dostawach tych urządzeń. Wnioski w tej sprawie przedstawione zostaną Komitetowi do końca grudnia 1958 r.

Komitet zatwierdził porozumienie i program bezpośredniej współpracy instytutów i zakładów produkcyjnych resortów przemysłu chemicznego obu krajów na lata 58-59 zakładający ścisłą współpracę techniczną i badawczą w takich dziedzinach produkcji i badań jak karbid, farby i lakiery, kwas siarkowy, nawozów, przeróbki ropy. W celu racjonalnego wykorzystania wolnych mocy produkcyjnych obu ministerstwa informować się będą o aktualnych możliwościach w poszczególnych dziedzinach produkcji.

Z ważniejszych postanowień w dziedzinie hutnictwa podjętych przez Komitet należy wymienić koordynację programów produkcyjnych stali jakościowych w latach 1961-1965 oraz programów walcowania profili średnich i grubych w latach 1959-60. Komitet zalecił również wspólną koordynację zamierzeń inwestycyjnych dla jak najefektywniejszego wykorzystania mocy i zabezpieczenia potrzeb oraz dla osiągnięcia lepszych wyników technicznych.

Zagadnienie to jak i dalsze możliwości pogłębienia tak wypróbowanej już współpracy między instytutami, biurami projektowymi i zakładami przemysłu hutniczego zostaną omówione w najbliższych miesiącach na spotkaniu specjalistów obu stron.

Dokonany przegląd realizacji wykazał, że tak wykonanie poszczególnych konkretnych postanowień Komitetu jak również operatywne formy kontaktów w ramach stworzonych przez Komitet form organizacyjnych dały korzystne wyniki.

W ramach bezpośredniej współpracy resortów hutnictwa wymieniono dziesiątki sprawozdań z prac badawczych instytutów oraz dokumentacji konstrukcyjnych i projektowych. Zrealizowano operatywnie wiele praktyk i konsultacji fachowych.

Zadowolająco przebiega pozabilansowa (tj. poza umową handlową) wymiana wyrobów hutniczych, zabezpieczając potrzeby obu krajów w wyroby małochożliwe rzadko walcowane i deficytowe.

Wprowadzone do umowy handlowej kontyngenty na kooperację przemysłową w wysokości 10 milj. rbl. dla każdej strony wykorzystane zostały w I półroczu br. w 50%.

- 27 -

przemysłu maszynowym przedmiotem kooperacji były m.in. dostawa do CSR maszyn i urządzeń odlewniczych, smarownic Staufera, koparkur zeliwnych kanalizacyjnych i in. a w zakresie dostaw do PRL produkcja budowlana, wkręty do drzewa, wanny i piece kąpielowe, armatura przemysłowa i szereg innych.

Bezpośrednie kontakty przemysłów umożliwiły m.in. podpisanie porozumienia w dostawach dla PRL obrabiarek do łożysk tocznych w latach 1958-60 oraz o przekazaniu dokumentacji technicznej dla niektórych typów obrabiarek, które będą produkowane w Polsce.

Możliwości daleko idącej współpracy technicznej, koordynację prac badawczych, kooperację oraz specjalizację ujawniły spotkania przedstawicieli przemysłu tele- i radiotechnicznego obu krajów.

Ustalenia w tej dziedzinie zostaną odpowiednio wykorzystane przy zawieraniu długoletnich umów handlowych.

Jednym z ważniejszych osiągnięć współpracy na odcinku przemysłu motoryzacyjnego jest ustalenie dotyczące karosowania autobusów 706 RTO. Polska importować będzie w latach do 1965 rocznie ok.

1000 podwozi produkcji czzechosłowackiej, które karosowane będą w kraju w oparciu o dokumentację techniczną dostarczoną przez CSR.

Należy nadmienić, że Czechosłowacja udzieli Polsce pomocy technicznej przy uruchamianiu karosażu wspomnianych autobusów. Rozpoczęcie produkcji przewidziane jest jeszcze w br.

W maju br. odbyło się spotkanie delegacji rządowych obu krajów, na którym uzgodniono wstępnie problem wymiany handlowej i specjalizacji w niektórych dziedzinach przemysłu maszynowego, chemicznego i hutniczego w latach 1961-65.

Podczas 2-go posiedzenia Komitetu dyskutowano realizację zaleceń w tej sprawie. Wspomniane ustalenia dotyczą m.in. w przemyśle maszynowym wytwarzania przez CSR dla potrzeb Polski szeregu rodzajów obrabiarek, maszyn dla przemysłu spożywczego, dla przem. włókien sztucznych, przyrządów pomiarowych, samochodów i in. Polska dostarczać ma do CSR niektóre typy obrabiarek, maszyny górnicze, koparki, dźwigi budowlane, urządzenia odlewnicze itp.

W trakcie uzgadniania znajduje się szereg dalszych problemów wzajemnych dostaw i koordynacji w zakresie przemysłu maszynowego. Wzmiankę zasługuje zagadnienie kooperacji w zakresie kompletnych obiektów, tak dla potrzeb obu krajów jak i na rynki trzecie - możliwości w tym zakresie rozpatrzone będą w najbliższym czasie przez specjalne grupy ekspertów.

Ważną żywotność wykazała powołana przez Komitet Stała Polsko-Czechosłowacka Komisja Transportowa, która wytyczyła sobie zadania,

- 28 -

ak m.in. koordynację planu przewozów w l. 1961-1965, usprawnienie tranzytu towarów czeskosłowackich przez porty polskie i towarów polskich przez CSR, zorganizowanie wspólnych stacji granicznych.

komitet zajmował się na swoim posiedzeniu także zagadnieniem dalszego usprawnienia wymiany doświadczeń naukowo-technicznych między obywatelami i zalecił takie postępowanie, które powinno przyczynić się do uoperatyzowania współpracy na tym odcinku i likwidacji do minimum biurokratycznego przeciągania spraw.

- 29 -

Sesja Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej

dniami od 15 do 23 lipca 1958 r. odbyła się w Moskwie XIII sesja Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej. Delegacji polskiej przewodniczył Minister Przemysłu Chemicznego Radliński, przewodniczącym delegacji radzieckiej był i zast. przewodniczącego Rady Gospodarczej obwodu Moskiewskiego D. Rykow. XIII sesja podjęła szereg uchwał zmierzających do dalszego rozszerzenia współpracy naukowo-technicznej między oba krajami. Na podstawie podpisanego protokołu Związek Radziecki udzieli Polsce następującą pomoc naukowo-techniczną.

trzymamy ogółem 84 dokumentacje techniczne w tym 8 projektów urządzeń przemysłowych i instalacji, 20 dokumentacji maszyn, aparatów urządzeń, 56 dokumentacji technologicznych, instrukcji, prac naukowych, informacji technicznych.

4 grupy polskich specjalistów (ogółem ok. 260 osób) wyślemy do ZSRR dla zaznajomienia z radzieckimi doświadczeniami produkcyjnymi i naukowo-technicznymi w dziedzinie przemysłu, budownictwa, rolnictwa.

2 ekspertów radzieckich przybędzie do Polski dla udzielenia pomocy naukowo-technicznej polskim zakładom przemysłowym.

trzymamy ze Związku Radzieckiego m.in. następującą dokumentację techniczną:

dla przemysłu ciężkiego: projekt laboratorium wielkich mocy, dokumentację na produkcję blachy transformatorowej oraz dokumentację szeregu narzędzi i przyrządów.

dla przemysłu chemicznego: Projekty zakładów etylenu dwuwinyłu, polietylenu, fosforu, kwasu chlorosulfonowego, instalacji dla osfrakcjonowania gazów ^{olejowych} oraz szereg dokumentacji technologicznych.

dla przemysłu ^{Crude oil} naftowego: Projekty instalacji dla katalitycznego reformingu ropy ^{to fluebed} naftowej, dla katalitycznego krekingu w warstwie fluidalnej.

Polska ze swej strony przekaze Związkowi Radzieckiemu ogółem 62 dokumentacje techniczne (w tym 14 dokumentacji różnych maszyn i urządzeń, 14 dokumentacji technologicznych, 33 informacji technicznych, instrukcji, prac naukowych) oraz przyjmie dla zaznajomienia z doświadczeniami produkcyjnymi 62 grupy radzieckich specjalistów (ogółem ok. 110 osób).

- 30 -

pośród dokumentacji technicznych, które przekazany Związkowi Radzieckiemu należy wymienić: dokumentację reaktorów betonowych, maszyn dla przemysłu włókien sztucznych, ^{hosiary - danga} bieżniarek cukrowniczych, olejów linowych, dokumentację technologiczną dotyczącą produkcji metali kolorowych, ^{aktywnych} węgla aktywnych i in.

Na ostatniej sesji Komisji podjęta uchwała o bezpośredniej współpracy naukowo-technicznej następujących instytutów naukowo-badawczych: plastycznych, włókien sztucznych, metali kolorowych, szkła, przemysłu mięskiego, rybactwa.

25X1

- 11 -

**Sesja Polsko-Chińskiej Komisji Współpracy
Naukowo-Technicznej.**

Polsko-chińska współpraca naukowo-techniczna została nawiązana w lipcu 1954 r. Od tego czasu działa stała Polsko-Chińska Komisja Współpracy Technicznej i Naukowo-Technicznej, która raz do roku odbywa posiedzenie i rozpatruje zagadnienia dot. wzajemnego przekazywania świadczeń naukowo-technicznych.

Statutem V Sesji Polsko-Chińskiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej odbyła się w Warszawie w dniach od 28 sierpnia do 15 października br.

Sesja ta przyjęła szereg uchwał dotyczących dalszego rozszerzenia współpracy naukowo-technicznej między obu krajami.

Wśród innych PRL ma przekazać Chińskiej Republice Ludowej szereg dokumentacji technicznych z zakresu przemysłu węglowego dotyczących hydraulicznych metod wydobywania węgla, wzbogacania węgla, prowadzenia prac górniczych pod ziemią i zabudowaniami, dokumentację techniczną na części wymienne do maszyn rolniczych, urządzenia stosowane w przemyśle drobiarskim.

Polonia ma wysłać do Chin grupę hydrogeologów dla udzielenia pomocy chińskim specjalistom w zakresie nawadniania i odwadniania niektórych rejonów.

Polonia natomiast będzie korzystać z doświadczeń chińskich w zakresie produkcji wiecznych piór, termosów, konserw oraz wyrobów artystycznych.

- 32 -

XI. Sesja Polsko-Czechosłowackiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej

aniach od 23 lipca do 2 sierpnia odbyło się kolejne XI posiedze-
nie Polsko-Czechosłowackiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej.

ciagu ostatniego roku z 160 uchwał przewidujących pomoc dla
R.L. zrealizowano 134. W liczbie tej znajdowały się m.in. takie
problemy jak: budowy rafinerii ropy, dokumentacja urządzeń dla
ukrowni i dla oczyszczalni ścieków, praktyki w zakresie obróbki
ciepłej; w zakresie produkcji mikroskopów elektronowych, produkcji
rodzów wykończalniczych dla przemysłu obuwniczego, produkcji hor-
onów syntetycznych, insuliny, witaminy B1 i innych.

Strona czechosłowacka otrzymała pomoc w zakresie 49 tematów (spoś-
ród 79 przewidzianych do realizacji). Pomoc ta dotyczyła takich
m.in. zagadnień jak walcowanie na zimno, metalizacja rur, telefo-
nia wielokrotna i technika zasilania, suszenie drewna w rozpusz-
zalnikach organicznych i impregnacja podkładów kolejowych metodą
imperkol, produkcja antybiotyków, dekstranu i innych.

Podpisany w wyniku XI Sesji protokół przewiduje, że strona polska
otrzyma pomoc przede wszystkim w zakresie technologii produkcji
ordru, wiskozy, polistrenu, alkalicelulozy i wyrobów syntetycznych,
zakresie koksochemii, produkcji opon z uwzględnieniem stosowania
ordów wiskozowych, następnie w zakresie projektowania zapór wod-
nych, spawalnictwa oraz w zakresie klimatyzacji i wentylacji.
Strona czechosłowacka otrzymała pomoc zwłaszcza z dziedziny koksow-
niczej, urządzeń do kalibrowania walców, produkcji ogniw galwanicznych,
urządzeń do aglomeracji, z zakresu produkcji potażu kalcy-
nowanego, sublimacji kwasu salicylowego i wyrobów na bazie PCV.

- 33 -

Współpraca krajów socjalistycznych w zakresie poczty i telekomunikacji

Na naradzie ministrów zarządzających sprawami łączności w krajach socjalistycznych, odbytej w okresie od 3.XII do 17.XII.1957r. w Moskwie, zostało zawarte porozumienie w sprawie "Organizacji współpracy krajów socjalistycznych w dziedzinie telekomunikacji poczty".

Porozumienie to zostało następnie zaakceptowane przez Rady: Ludowej Republiki Albanii, Ludowej Republiki Bułgarii, Węgierskiej Republiki Ludowej, Demokratycznej Republiki Wietnamu, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Chińskiej Republiki Ludowej, Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, Mongołskiej Republiki Ludowej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republiki Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Republiki Czechosłowackiej i weszło w życie z dniem 30 czerwca 1958 roku.

Organizacja nie posiada stałego organu wykonawczego. Działalnością organizacji kieruje Narada Ministrów zarządzających sprawami łączności w krajach socjalistycznych, która zbiera się w zasadzie raz do roku. W okresie między sesjami narady ministrów działalność organizacji zabezpiecza Administracja Łączności tego kraju, w którym będzie zwołana kolejna sesja narady ministrów.

Uchwały na sesjach narady podejmowane są jednogłośnie, z 3/4 zalecenia dotyczące zagadnień technicznych i eksploatacyjnych podejmowane są większością głosów.

Do podstawowych zadań organizacji między innymi należy:

- Polepszenie eksploatacji i rozszerzenie połączeń telefonicznych i telegraficznych między krajami socjalistycznymi.
- Udoskonalenie organizacji istniejących sieci telekomunikacyjnych i pocztowych między krajami socjalistycznymi.
- Uzgadnianie zagadnień dotyczących projektowania i budowy radiowych linii przekźnikowych, kablowych i napowietrznych linii łączności; opracowywanie wymagań technicznych i norm na urządzenia łączności.
- Opracowanie i realizowanie przedsięwzięć technicznych zabezpieczających wzajemną wymianę programów telewizyjnych i radiofonicznych oraz najbardziej ekonomicznych metod radiofonizacji.
- Koordynacja działalności w zakresie współpracy naukowo-technicznej i prac naukowo-badawczych, włącznie z działalnością instytucji naukowo-badawczych i biur projektowo-konstrukcyjnych.

- 34 -

Okazanie pomocy w udoskonalaniu i rozwoju środków łączności poszczególnych członków organizacji na ich prośbę, itp.

uga sesja narady ministrów zarządzających sprawami łączności krajach socjalistycznych odbyła się w Pradze, w okresie od .VI. do 9.VII.1958 r. Narada ministrów w wyniku swych obrad między innymi:

zaakceptowała w zasadzie organizację automatycznej sieci telegraficznej między krajami socjalistycznymi;

przedyskutowała i ustaliła wytyczne opracowania projektu planu kierowania ruchu telefonicznego wychodzącego z krajów socjalistycznych poprzez europejskie centrale tranzytowe;

przyjęła do wiadomości sprawozdanie Przewodniczącego Sekcji Nr 9 - Radiotechniki i Środków łączności - Stałej Komisji Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej w zakresie budowy maszyn RWPG;

zleciła Administracjom łączności, członkom Organizacji, przygotowanie propozycji w sprawach organizacji i metodyki planowania perspektywicznego w dziedzinie łączności do roku 1975.

Administracji łączności PRL zlecone koordynację tych prac;

zleciła Administracjom łączności, członkom Organizacji, których kraje są członkami RWPG, ustalenie orientacyjnego ilościowego zapotrzebowania na środki łączności do roku 1965 i przekazanie tych danych w ustalony sposób do odpowiedniej Sekcji Stałej Komisji Maszynowej;

podjęła uchwałę w sprawie środków technicznych zabezpieczających międzynarodową wymianę programów telewizyjnych;

zatwierdziła plan współpracy naukowo-technicznej.

- 35 -

Pierwsza konferencja w sprawie budowy międzynarodowego systemu rurociągów naftowych w krajach RWPG.

W dniach 25-29 września br. odbyło się w Warszawie posiedzenie specjalnej grupy roboczej dla spraw budowy ropociągów z ZSRR do NRD, Polski, Czechosłowacji i Węgier. Wzięli w nim udział przedstawiciele wszystkich zainteresowanych krajów, a poza tym przedstawiciel Bułgarii i Sekretariatu RWPG.

Organizatorem konferencji była stała Komisja Przemysłu Naftowego i Gazowego, której rozpatrzenie tego problemu (wspólnie z Komisją Hutniczą i Komisją Transportową) zleciła IX Sesja RWPG.

Zalecenie IX Sesji było podyktowane dążeniem do rozwiązania trudnej sytuacji, jaka wytworzy się w najbliższych latach w dziedzinie transportu ropy naftowej z ZSRR do europejskich krajów demokracji ludowej w związku z koniecznością kilkukrotnego wzrostu dostaw ropy dla zabezpieczenia szeroko zakrojonych planów rozwoju przemysłu przeróbki ropy naftowej w tych krajach. Wyłącznie stosowany dotychczas transport cysternowy będzie natrafiał na coraz większe trudności wynikające zarówno z ograniczonej przepustowości linii kolejowych jak i z ogromnego wzrostu zapotrzebowania na cysterny, nie biorąc pod uwagę, że przewóz nafty taborem kolejowym jest jednym z najkosztowniejszych rodzajów transportu.

Realizując zalecenie Rady, konferencja warszawska stanowiła pierwszą próbę praktycznego podejścia do tego skomplikowanego a równocześnie tak ważnego dla wszystkich zainteresowanych krajów problemu.

W toku obrad rozpatrzone następujące zagadnienia:

- zapotrzebowanie ropy naftowej ze strony NRD, Polski, Czechosłowacji i Węgier do roku 1965 i w latach następnych w związku z planowanymi terminami uruchomienia zakładów przerobczych w tych krajach,
- podstawowe dane odnośnie technicznej charakterystyki rurociągów, a więc ich przepustowość, trasa przebiegu, długość i wymagana średnica rur,
- terminy rozpoczęcia i zakończenia budowy poszczególnych odcinków rurociągu,
- zapotrzebowanie na rury o odpowiednich średnicach, możliwości pokrycia tego zapotrzebowania oraz potrzeby w zakresie wyposażenia stacji pomp,
- organizacja prac projektowych oraz robót budowlano-montażowych,
- udział finansowy i materiałowy poszczególnych krajów w budowie projektowanego systemu rurociągów,
- a poza tym szereg spraw natury ekonomiczno-prawnej.

- 36 -

Kilukdniowe prace specjalistów w podgrupach roboczych, jak również obszerna dyskusja na posiedzeniach plenarnych doprowadziły do ujednolicenia poglądów prawie we wszystkich powyższych zagadnieniach i określili kierunek dalszego postępowania w celu realizacji zamierzonego, wspólnego przedsięwzięcia.

Ustalono m.in., że ropa naftowa z rejonu jej wydobywania na terenie ZSRR będzie doprowadzona do m. Mozyrz, skąd popłynie do krajów demokracji ludowej dwoma oddzielnymi rurociągami: odgałęzieniem t.zw. północnym, zaopatrującym Polskę i NRD oraz południowym w kierunku Czechosłowacji, z odnogą na terenie CSR do Węgier.

Uwzględniając przewidywane terminy uruchomienia nowych rafinerii oraz coraz bardziej ograniczone możliwości transportu ocystrzonego uznano za celowe, aby budowę rurociągu rozpocząć w 1961 r. z tym, że budowa niektórych odcinków odgałęzienia południowego rozpoczęłaby się już w roku 1960.

Najtrudniejszym zagadnieniem okazała się sprawa rur o odpowiedniej charakterystyce technicznej i średnicach powyżej 350 mm. Zestawienie cyfr odnośnie zapotrzebowania i możliwości pokrycia wykazało bowiem poważny deficyt rur do roku 1963 włącznie, we wszystkich zainteresowanych krajach demokracji ludowej. W celu maksymalnego zmniejszenia tego deficytu opracowane zostały szczegółowe zalecenia (jak wykazała dyskusja możliwości takie istnieją) a poza tym postanowiono zwrócić się za pośrednictwem Sekretariatu Rady do Stałej Komisji Hutniczej z prośbą o zbadanie możliwości zwiększenia ilości rur o większych średnicach, zaś do Komisji Handlu Zagranicznego i Kompletnych Obiektów - o zbadanie możliwości zakupu tego typu rur w krajach kapitalistycznych.

Jeśli chodzi o udział poszczególnych krajów w zakresie dostaw rur i wyposażenia stacji pomp przyjęto zasadę, że udział ten winien być proporcjonalny do ilości ropy przesyłanej rurociągami dla danego kraju (licząc od Mozyrza).

W tej ostatniej sprawie delegacja NRD nie mogła zająć ostatecznego stanowiska i zobowiązała się przedłożyć je na piśmie w najbliższym czasie.

Odnosnie organizacji prac projektowych ustalono, że prowadzić je będą organizacje projektowe poszczególnych krajów we własnym zakresie. Mając jednak na uwadze konieczność uzgodnienia podstawowych założeń technicznych i ważniejszych typów urządzeń oraz ścisłą współ-

- 37 -

zależność technologiczną całego systemu ropociągów, uznano za konieczne opracowanie generalnego schematu rurociągu. Schemat ten (o ustalonym zakresie) zobowiązały się opracować organizacje projektowe ZSRR do końca I kwartału 1959 r. w oparciu o materiały, jakie poszczególne kraje nadesłały do grudnia bieżącego roku.

Równocześnie Związek Radziecki zadeklarował pomoc swoich specjalistów z dziedziny projektowania rurociągów, w postaci stałych kontaktów roboczych, konsultacji itp.

Podobnie i budowę rurociągu prowadzić będzie na swoim terytorium każdy z zainteresowanych krajów siłami własnymi organizacji budowlano-montażowych z tym, że i tu również Związek Radziecki wyraził gotowość udzielenia wydanej pomocy technicznej (np. wyrobienie sprzętu).

Dla bieżącej koordynacji wszystkich prac związanych z budową rurociągu kontroli wykonania powziętych uchwał i zaleceń, jak również dla czuwania w przyszłości nad przebiegiem samej budowy, zaproponowano utworzenie w ramach Komisji Naftowej RWPG stałej grupy roboczej, ściśle współpracującej z innymi zainteresowanymi organami Rady, a przede wszystkim ze Stałą Komisją Hutniczą. Przyjęty został wniosek, aby I-sze posiedzenie tej grupy roboczej odbyło się jeszcze w grudniu 1958 r.

Jeśli chodzi o statut prawny przyszłego rurociągu przyjęta została teza, że poszczególne odcinki rurociągu będą stanowiły własność tych krajów, na terytorium którego się znajdują.

Problem wspólnej eksploatacji ropociągów, opłat za tranzyt ropy i inne zagadnienia natury handlowej winny być przedmiotem dwu względnie trójstronnych umów międzypaństwowych.

Obradom przewodniczył przewodniczący delegacji polskiej 2-ty Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Ob. Minister B. Jaszczyk.

- 38 -

**Uchwały i zarządzenia dotyczące działalności Komitetu
Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą**

Uchwały Rady Ministrów

Nr 144/57 z dnia 12 kwietnia 1957 r.

w sprawie uregulowania trybu współdziałania oraz określenia obowiązków wynikających z uczestnictwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.

Nr 58/58 z dnia 15 marca 1958 r.

w sprawie powołania Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą przy Radzie Ministrów.

Nr 228/58 z dnia 24 czerwca 1958 r.

w sprawie zatwierdzenia Protokołu z rokowań między Rządową Delegacją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a Rządową Delegacją Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w sprawie wzajemnych dostaw podstawowych towarów w latach 1961-1965, podpisanego w Moskwie dnia 9 kwietnia 1958 r.

Zarządzenia Prezesa Rady Ministrów

Nr 65 z dnia 11 kwietnia 1958 r.

w sprawie regulaminu Biura Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą.

Nr 106 z dnia 30 maja 1958 r.

w sprawie powołania Komisji dla przygotowania materiałów do zawarcia umowy o wymianie handlowej na lata 1961-1965 i rozszerzeniu współpracy gospodarczej z Bułgarską Republiką Ludową, Rumuńską Republiką Ludową i Węgierską Republiką Ludową.

Nr 160 z dnia 5 sierpnia 1958 r.

w sprawie opracowania programu współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej z zagranicą.

Nr 161 z dnia 5 sierpnia 1958 r.

w sprawie sprawozdań z przebiegu i rezultatów współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej z zagranicą.

Nr 166 z dnia 12 sierpnia 1958 r.

w sprawie uczestnictwa w konferencjach międzynarodowych.

- 39 -

25X1

Informacje i komunikaty

z prac Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą przy Radzie Ministrów,

Od czasu powołania Komitetu, tj. od dnia 15 marca br. odbyły się 2 posiedzenia (w dniach 12 maja br. oraz 11 czerwca br.), na których z ważniejszych zagadnień omówiono szczegółowo:

- 1) materiały na IX Sesję RWPG,
- 2) zagadnienie rozszerzenia bezpośredniej współpracy gospodarczej między Bułgarską Republiką Ludową, Rumuńską Republiką Ludową, Węgierską Republiką Ludową a Polską Rzeczypospolitą Ludową,
- 3) wyniki ostatniej Sesji Europejskiej Komisji Gospodarczej.

W wymienionych sprawach podjęto następujące decyzje:

- ad 1) Zaakceptowano stanowisko strony polskiej na IX Sesję RWPG.
ad 2) Po wysłuchaniu informacji o przebiegu rozmów Delegacji Partyjno-Rządowych Komitet podjął uchwałę w sprawie utworzenia Polsko-Bułgarskiej, Polsko-Rumuńskiej i Polsko-Węgierskiej Komisji Współpracy Gospodarczej.

Podjęto również uchwałę upoważniającą Zastępcę Przewodniczącego Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej z Zagranicą Wiceministra Romana Fidelskiego do zawierdzania tematyki, zgłoszonej przez stronę polską na sesjach dwustronnych Komisji Naukowo-Technicznych, jak również do zatwierdzania protokołów Sesji Komitetu Naukowo-Technicznych.

ad 3). Po wysłuchaniu informacji Przewodniczącego ostatniej Sesji Europejskiej Komisji Gospodarczej Prof.dr O.Lange o przebiegu Sesji postanowiono:

- a) zlecić Ministerstwu Spraw Zagranicznych opracowanie, obejmujące okres przeszły, inwentaryzujące osiągnięcia i braki na odcinku wykorzystania współpracy w EKG oraz innymi organizacjami międzynarodowymi, o charakterze gospodarczym, do których należy lub z którymi współpracuje Polska.
- b) na podstawie wymienionego w punkcie a materiału, Komitet opracuje plan dalszej współpracy z EKG. Ideą przewodnią tego programu powinno być szerokie angażowanie się w agendach EKG i wykorzystywanie w maksymalnym stopniu wpłaconych na rzecz gospodarczych organizacji międzynarodowych składek, poprzez stypendia dla naszych fachowców, korzystanie z eksportów, stałą informację o stanie techniki na poszczególnych odcinkach itp.

17/10/78

25X1

Sanitized Copy Approved for Release 2010/04/23 : CIA-RDP80T00246A028100430001-2

Page Denied

25X1

Sanitized Copy Approved for Release 2010/04/23 : CIA-RDP80T00246A028100430001-2